

# Kalastuksen olosuhdekatsaus 2023

Kaija Saarni, Jari Setälä, Anssi Ahvonen,  
Hannu Harjunpää, Roope Lehmonen, Esa Lehtonen,  
Annica Långnabba, Pia Lindberg, Jari Niukko  
ja Pekka Salmi



# Rahoitus

**Kalastuksen olosuhdekatsauksen laatiminen on rahoitettu osittain Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) avustuksella. Katsaus tuottaa tietoa EMKR:n Suomen toimintaohjelman arviointia ja ennakointia varten.**



# Sisältö

## Saaliit (s. 4-10) →

Merisaaliin arvo nousi  
Pohjanlahden kiintiötä jäi käyttämättä  
Rannikkokalastuksen saalis kasvoi  
Kalastajien määrä pienenee  
Silakan, kilohailin ja lohen hinta nousi selvästi  
Sisävesiltä enemmän muikkua vuonna 2022

## Sääolosuhteet (s.11-16) →

Lämmin alkutalvi, kylmä keskikesä ja aikainen talvi  
Etelässä vähän jäätä  
Jääpäiviä pohjoisessa melko normaalisti  
Vedet pysyi kesän jälkeen pitkään lämpiminä  
Alkuvuosi tuulista, loppuvuonna vähemmän tuulipäiviä

## Kalastajien näkemyksiä (s.17-18) →

Henkilökohtaiset vastaukset

## Luonnonolosuhteiden vaikutus (s.19-29) →

Sääolosuhteet vaikeuttivat silakan troolikalastusta  
Merivesi pitkään lämmintä  
Sisävesillä tuulinen syksy  
Siian ja lohen pyynti vaikeutui rannikolla  
Sisävesillä pyynti onnistui edellisvuotta heikommin  
Ahvenkalojen kannat vahvistumassa  
Viileän veden kalojen kannat heikkenemässä sisävesillä  
Hylkeet, merimetsot ja saukot vaikeuttivat rannikkokalastusta  
Karkottimet helpottamassa hyljeongelmaa rannikolla  
Merimetsoja myös sisävesillä

## Taloudelliset tekijät (s. 30-39) →

Korkea hinta supisti elintarvikesilakan kysyntää  
Rannikkolajien hinnat nousussa  
Rannikkolajien kysyntä säilynyt hyvänä  
Sisävesien hinnat pääosin vakaita, mutta muikun ja mateen hinnat kääntyivät laskuun  
Mateen kysyntä heikkeni sisävesillä  
Rannikkokalastuksen kustannukset nousseet  
Rannikolla investoitiin uusiin pyydyksiin  
Kustannusten nousu syö sisävesikalastuksen kannattavuutta  
Sisävesillä investoitiin pyydyksiin ja jalostukseen

## Yhteiskunnalliset tekijät (s. 40-43) →

Keskustelu merialueen troolikalastuskiellosta heikensi arvostusta  
Uudet säädökset närkästyttävät rannikkokalastajia  
Uudet kalastusrajoitukset sisävesikalastajien kiusana

## Tulevaisuuden uhat (s. 44-48) →

Kalastuskiintiöiden pieneneminen on suurin uhka merialueen troolikalastukselle  
Haittaeläimet rannikkokalastuksen riesana  
Supistuvat kiintiöt uhkaavat rannikkokalastusta  
Kustannusten nousu huolestuttaa sisävesikalastajia eniten

## Tulevaisuuden mahdollisuudet (s. 49-53) →

Merialueen troolirytykset toivovat silakkakiintiöiden kasvua  
Haittojen vähentäminen helpottaisi Suomenlahden kalastusta  
Pyyntitapoja kehittämällä vahvistetaan rannikkokalastusta  
Sisävesikalastajat uskovat jalostukseen ja tuotekehitykseen

## Terveiset päättäjille ja yhteistyökumppaneille (s. 54-57) →

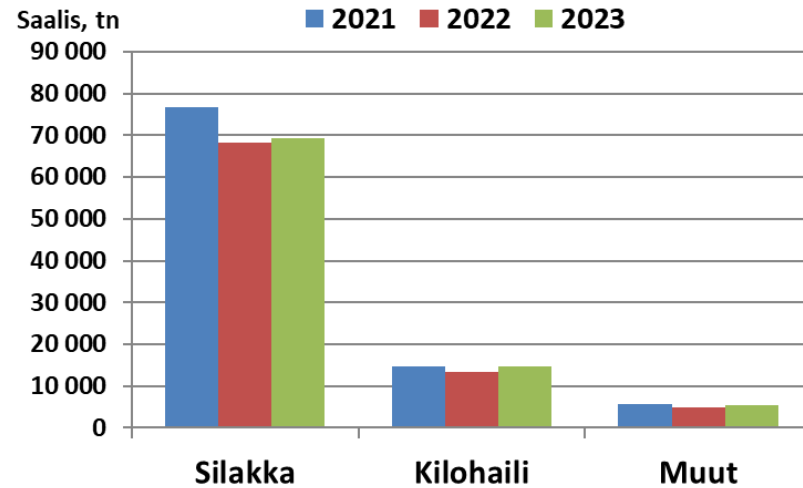
## Lähteet (s. 59) →

## Lisätietoa (s. 60) →

# Saaliit

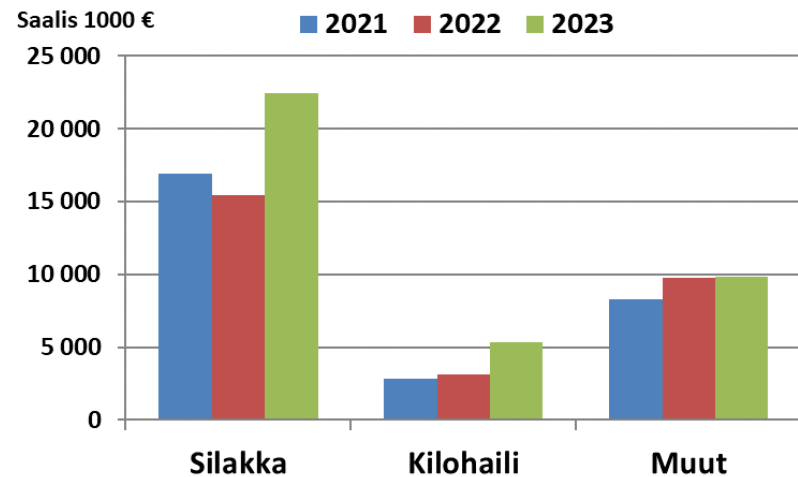


# Merisaaliin arvo nousi



**Kokonaissaalis 90 milj. kg (+ 3 %)**

**Silakan osuus oli 77 % (69,3 milj. kg),  
kilohailin 16 % (14,7 milj. kg),  
muut olivat 6 % (5,5 milj. kg).**

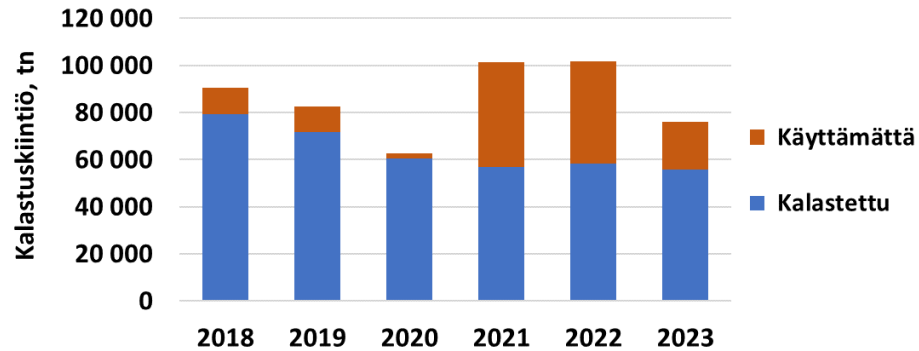


**Saaliin arvo 38 milj. € (+ 32 %)**

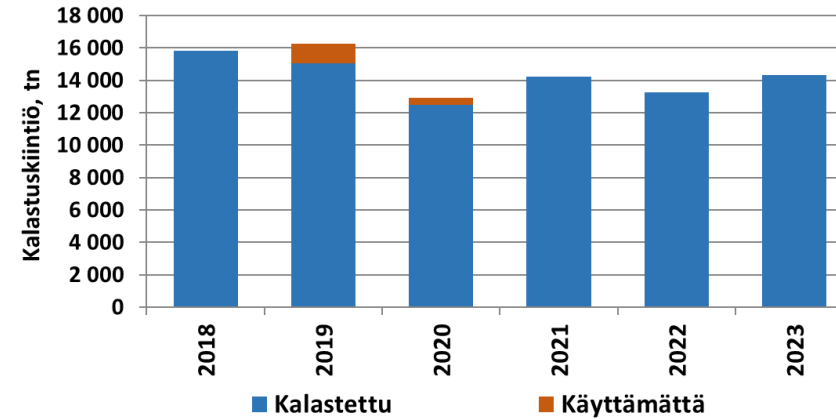
**Silakan osuus oli 60 % (22,4 milj. €)  
kilohailin 14 % (5,4 milj. €),  
muut olivat 26 % (9,8 milj. €).**

# Pohjanlahden kiintiötä jäi käyttämättä

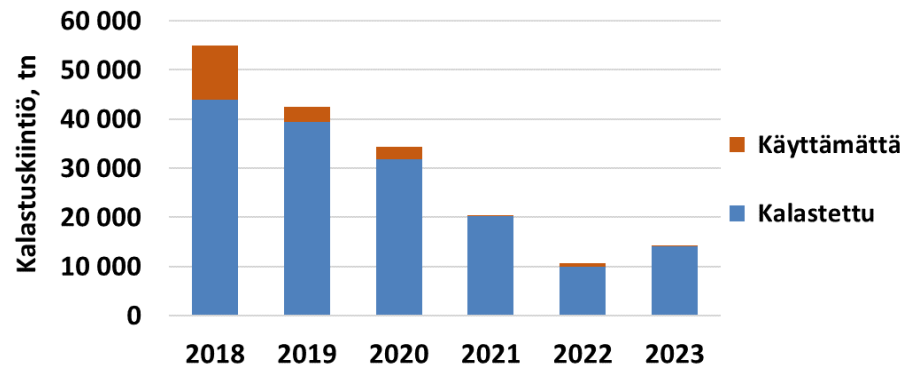
Pohjanlahden silakan kalastuksen osuus kiintiöstä



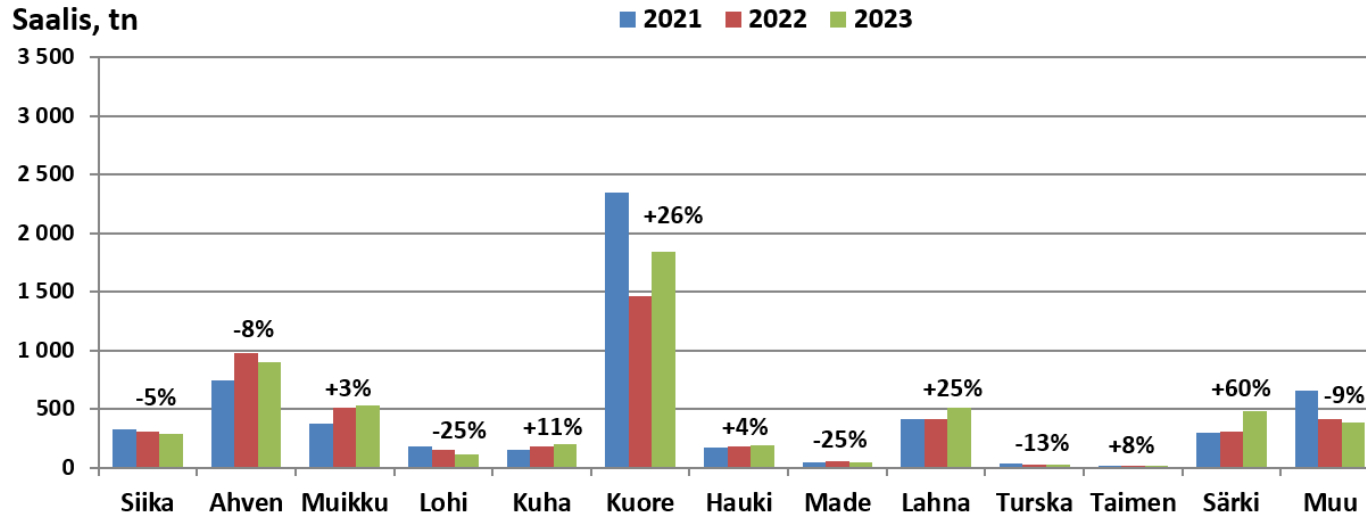
Kilohailin kalastuksen osuus kiintiöstä



Itämeren päältä, Saaristomerellä ja Suomenlahden silakan kalastuksen osuus kiintiöstä



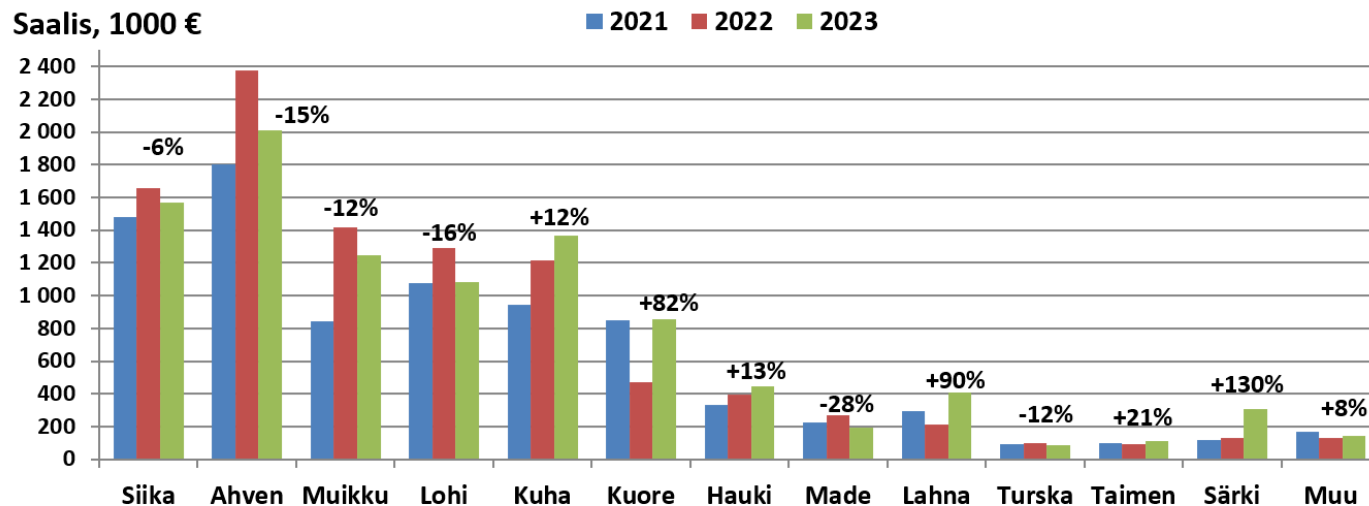
# Rannikkokalastuksen saalis kasvoi



Rannikkokalastuksen saalis oli 5,5 milj. kg (+ 10 %)

Särki-, lahna-, kuoresaaliit nousivat selvästi. Myös kuhasalis nousi.

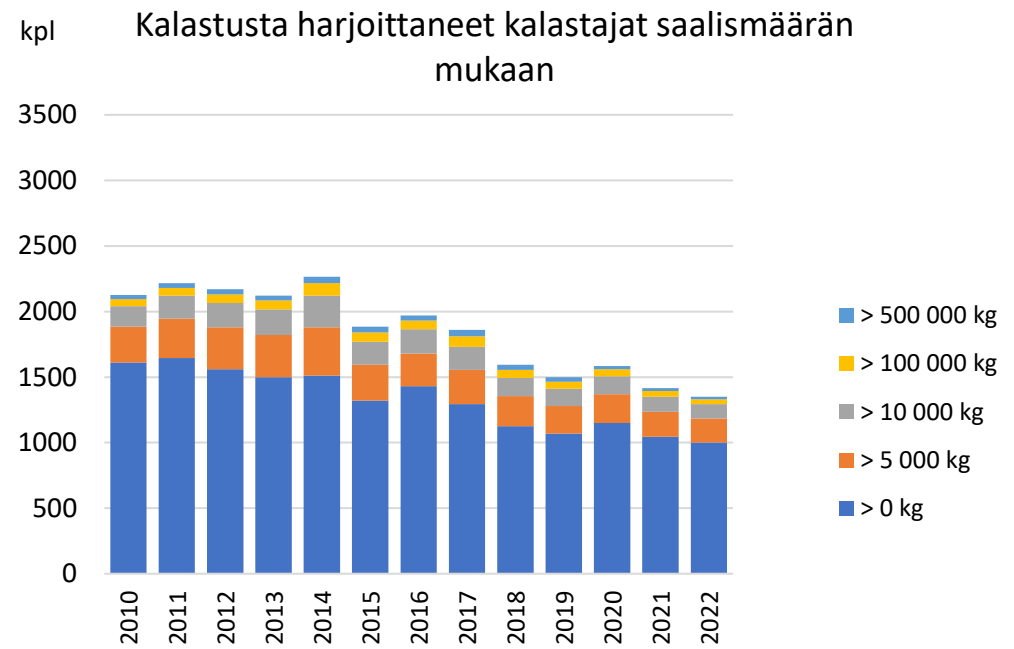
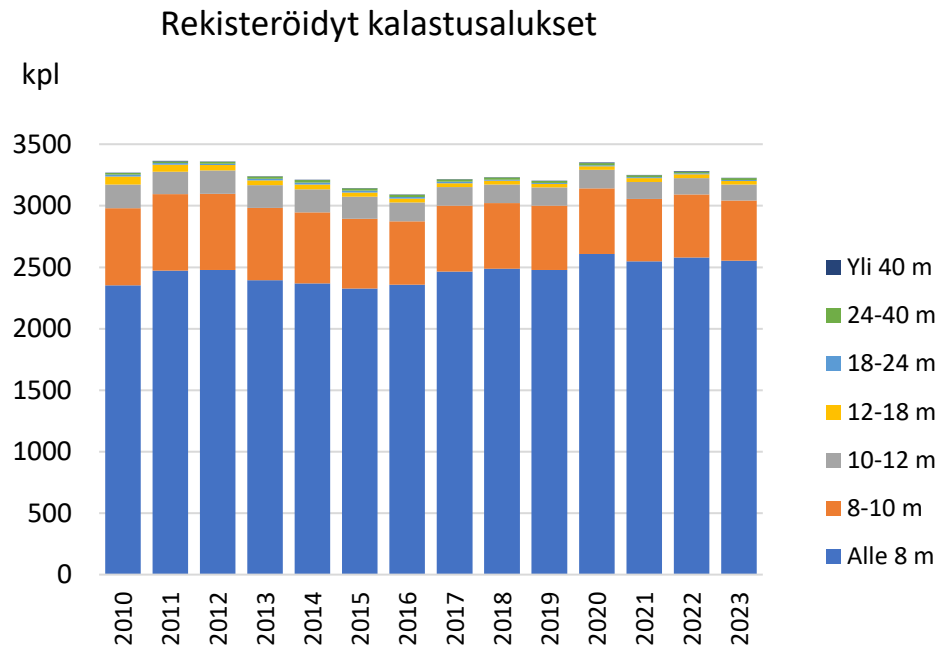
Lohisaalis oli kaikkien aikojen pienin, samoin siikasaalis.



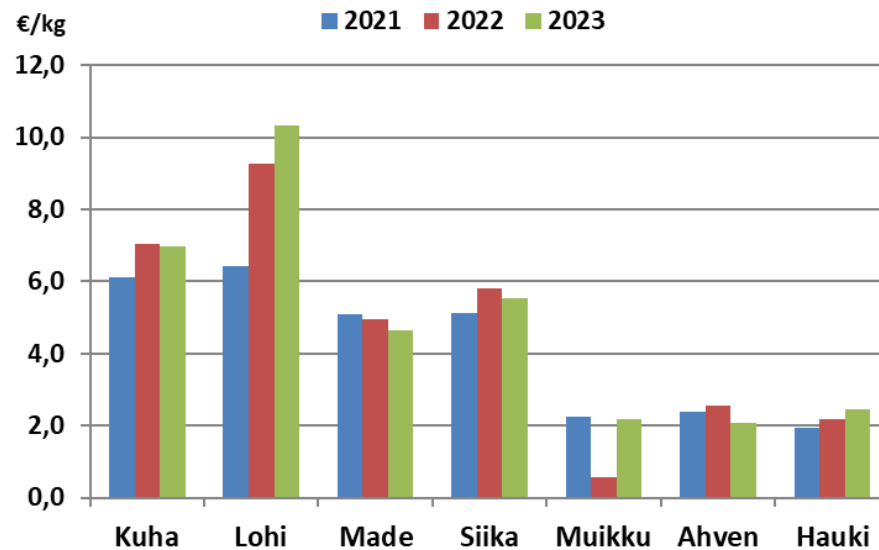
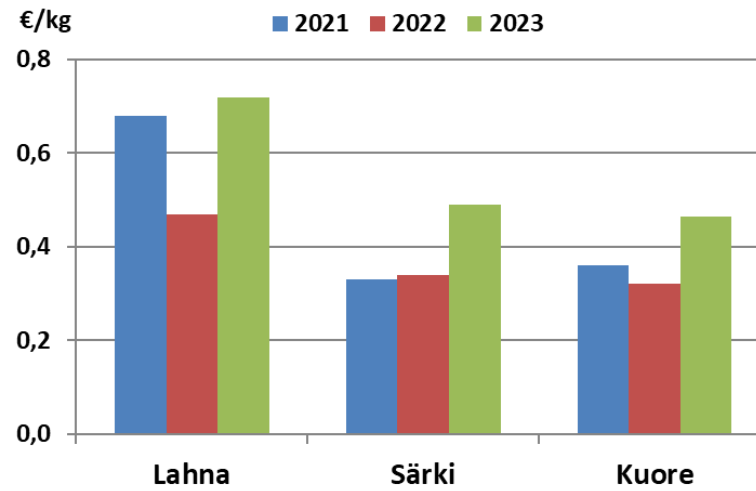
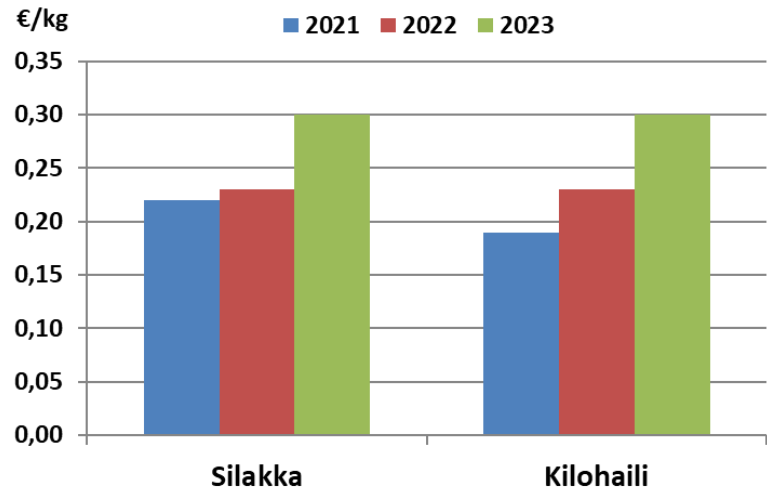
Rannikkokalastuksen saaliin arvo oli 9,8 milj. € (+ 1 %)

Usean merkittävän lajin saaliin arvo laski, mutta kuhasaaliin arvo nousi. Särki-, lahna- ja kuoresaaliiden arvot nousivat selvästi.

# Kalastajien määrä pienenee

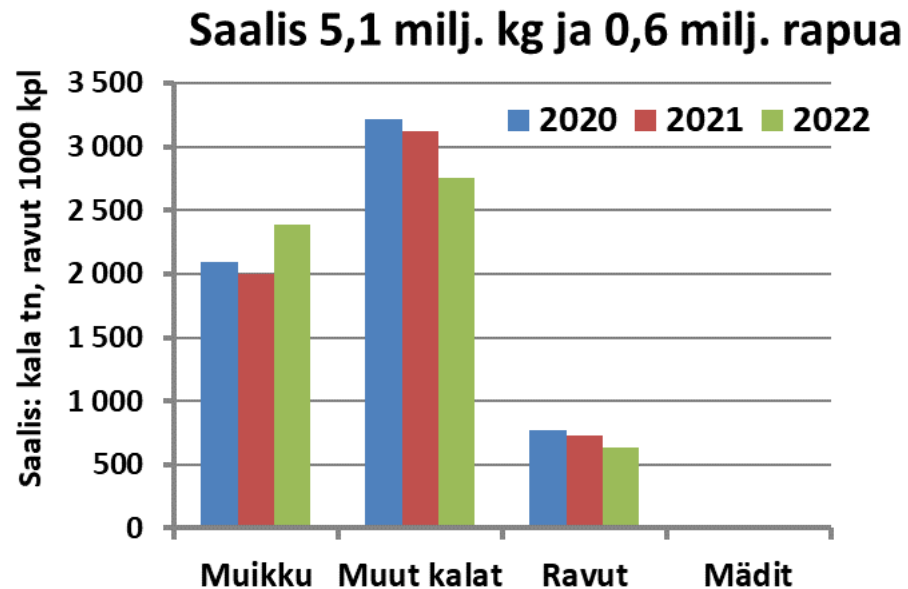


# Silakan, kilohailin ja lohen hinta nousi selvästi

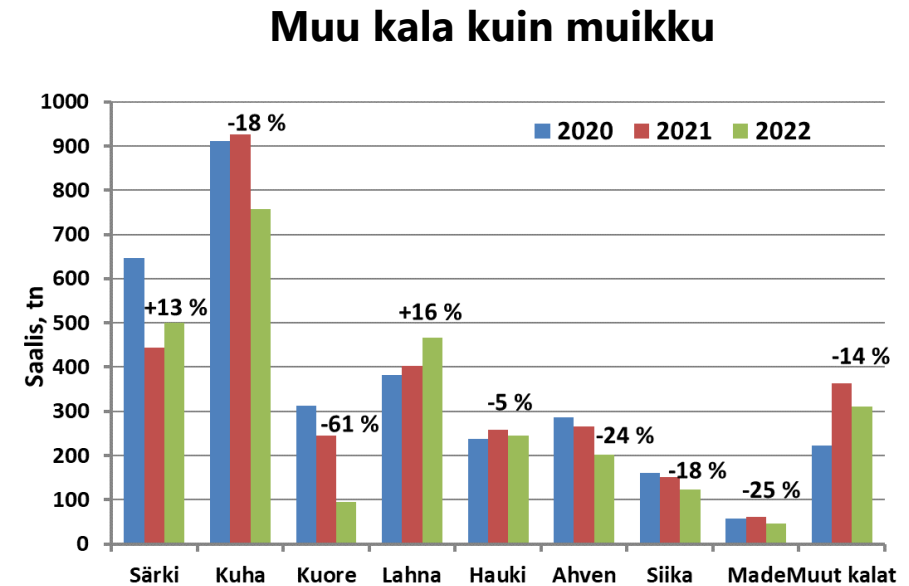


(Huom: Tilastointi muuttunut 2021 jälkeen ja mukana on kattavammin rehukalaa.)

# Sisävesiltä enemmän muikkua vuonna 2022



Saaliin arvo 15,9 milj. €  
Kalojen arvo nousi 4 %, rapujen arvo laski 17 %



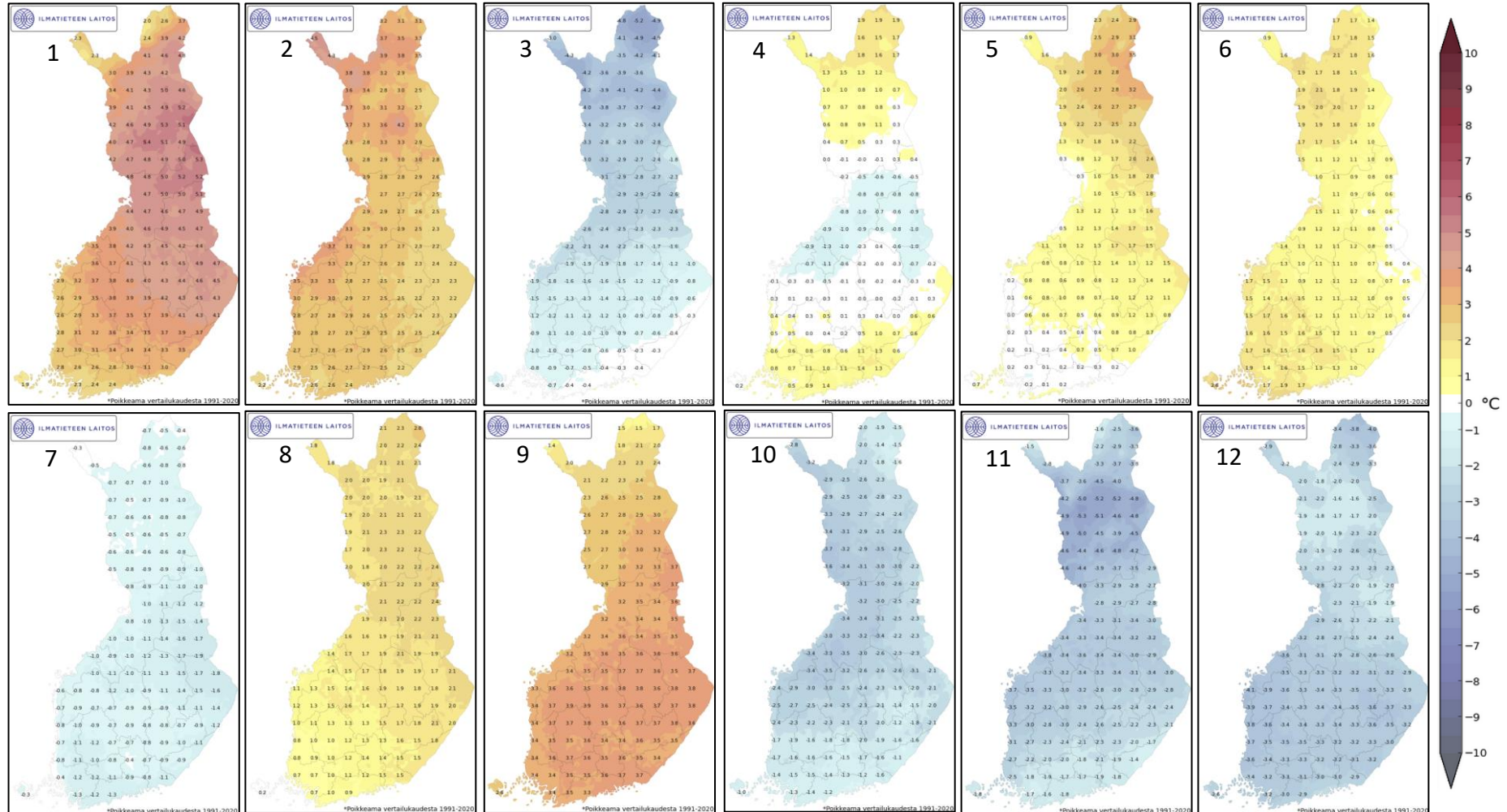
Särkikaloissa nousua, muiden saalis väheni

# Sääolosuhteet

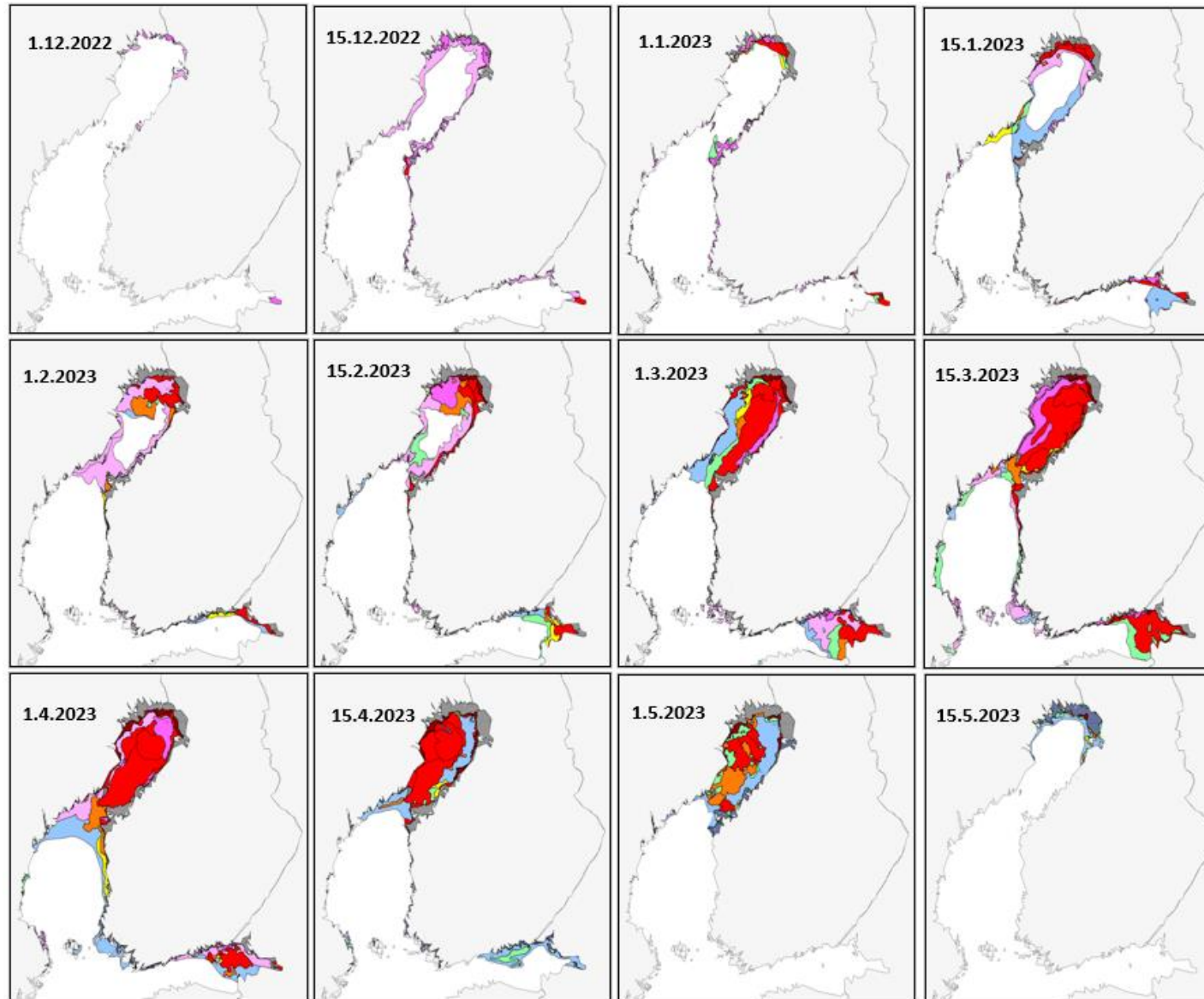


# Lämmin alkutalvi ja-syksy, kylmä keskikesä ja aikainen talvi

## Vuoden 2023 keskilämpötilan poikkeama vertailukaudesta 1991-2020



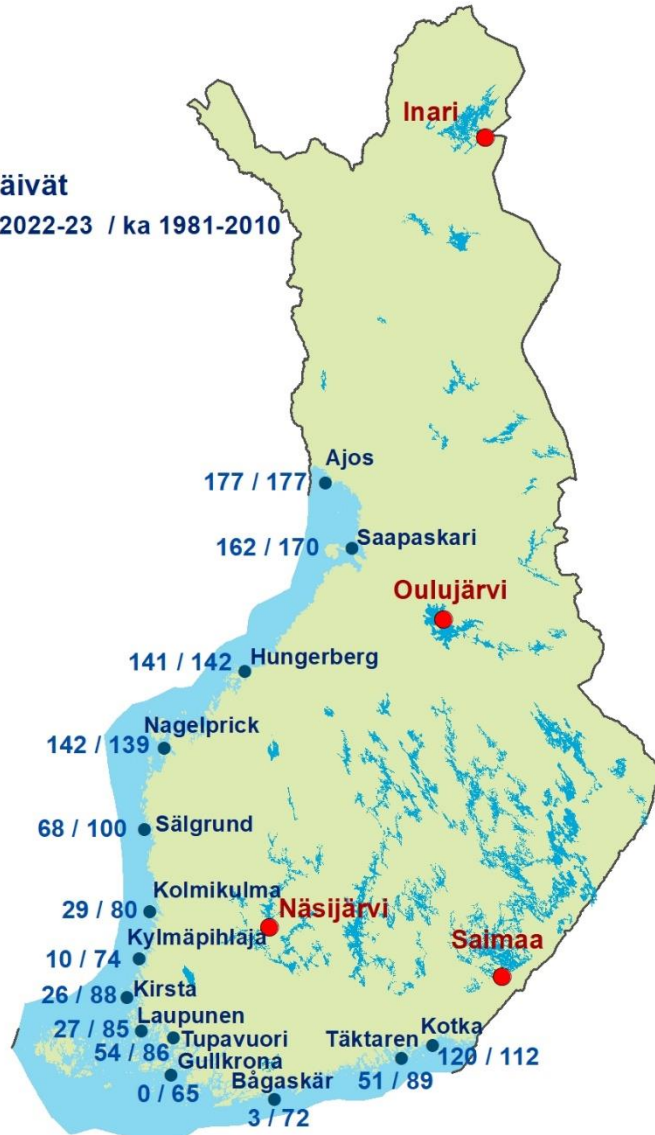
# Etelässä vähän jäätä



# Jääpäiviä pohjoisessa melko normaalisti

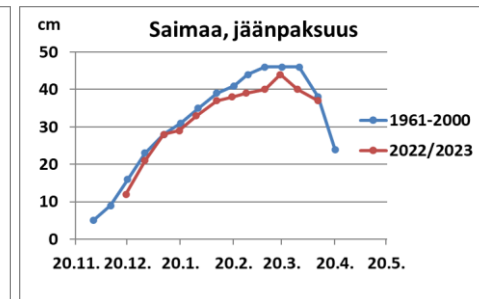
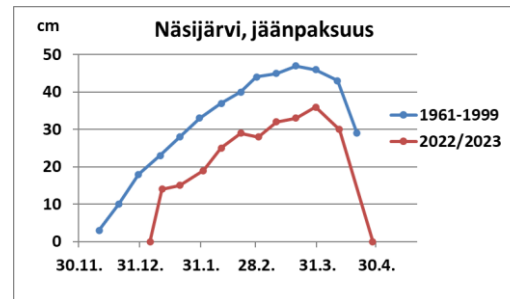
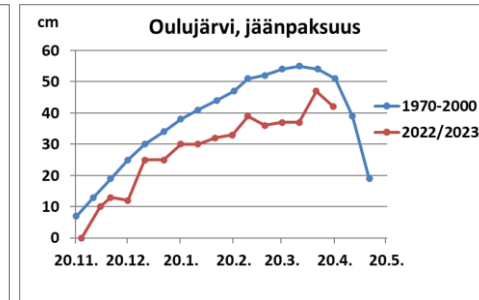
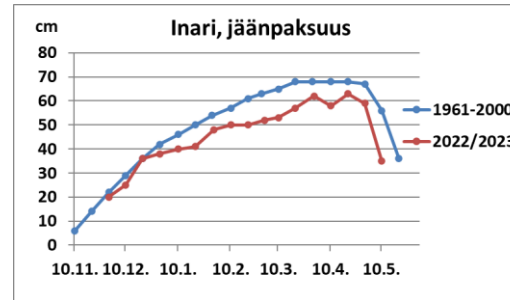
## Jääpäivät

Meri: 2022-23 / ka 1981-2010

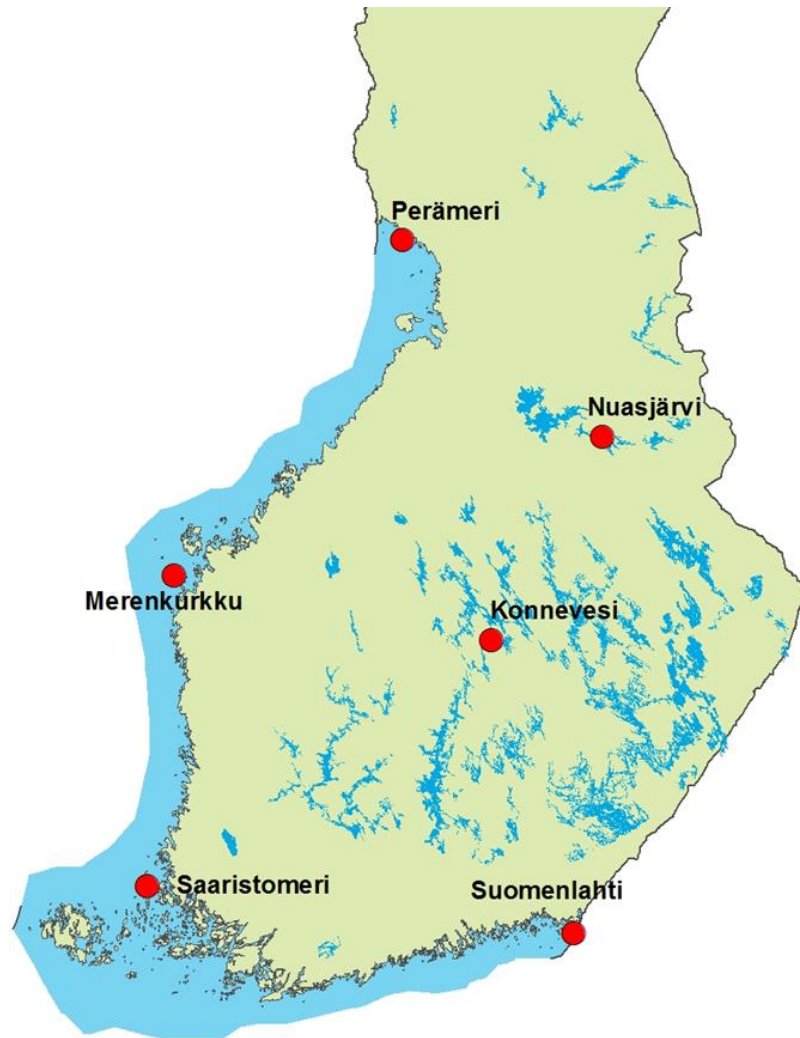


Merialue	Pysyvä jääpeite tulee		Pysyvä jääpeite päättyy		Kaikkien jääpäivien ero 2022/2023 - ka 1981-2010
	1981-2010	2022/23	1981-2010	2022/23	
Ajos	24.11.	1.12.	15.5.	8.5.	0
Saapaskari	27.11.	8.12.	13.5.	6.5.	-8
Hungerberg	16.12.	14.12.	1.5.	24.4.	-1
Nagelprick	13.12.	14.12.	29.4.	23.4.	3
Sälgrund	5.1.	10.3.	24.3.	2.4.	-32
Kolmikulma	12.1.	-	-	24.3.	-51
Kylmäpihlaja	16.1.	-	-	24.3.	-64
KIRSTA	9.1.	9.3.	21.3.	2.4.	-62
Laupunen	17.1.	10.3.	21.3.	5.4.	-58
Tupavuori	10.1.	25.2.	21.3.	30.3.	-32
Gullkrona	25.1.	-	-	2.4.	-65
Bågaskär	21.1.	-	-	30.3.	-69
Täktaren	10.1.	8.3.	29.3.	3.4.	-38
Kotka, sisäsatama	28.12.	8.12.	3.4.	7.4.	8

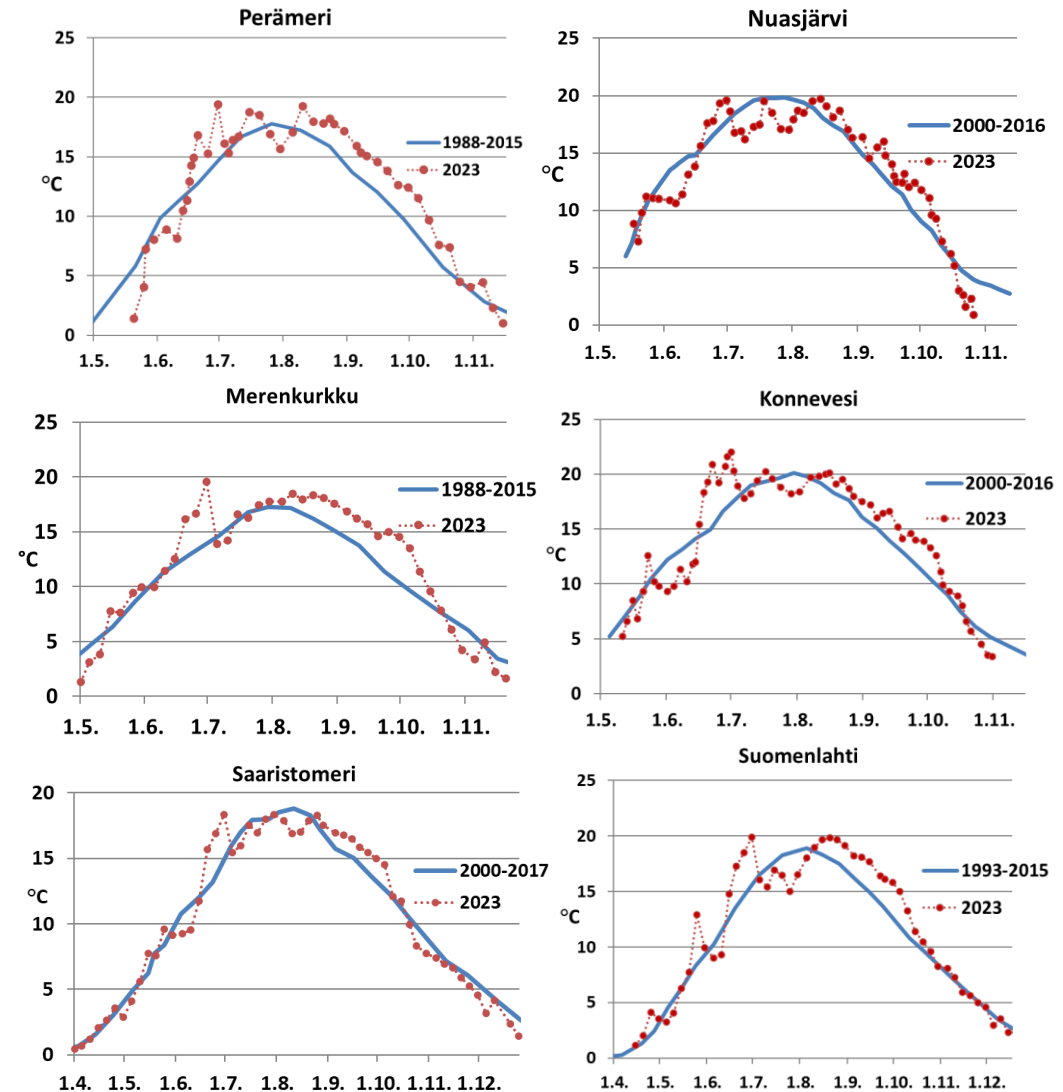
Rannikko  
ka -34 jääpäivää



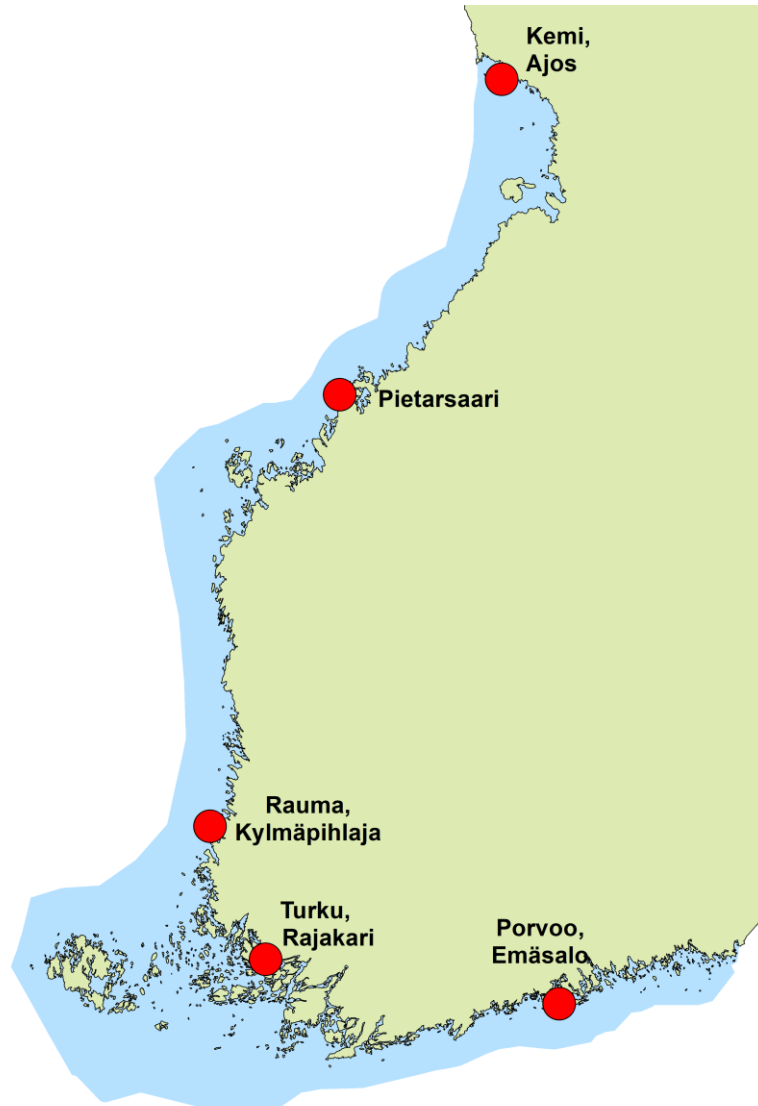
# Vedet pysyivät kesän jälkeen pitkään lämpiminä



## Pintaveden lämpötilat

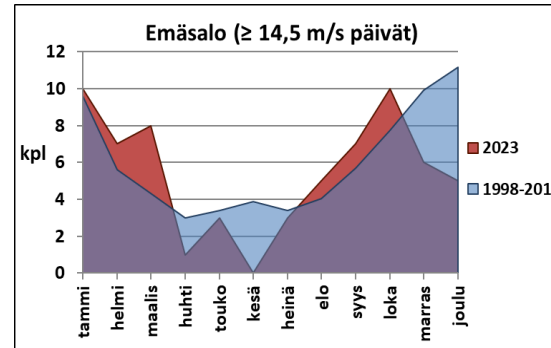
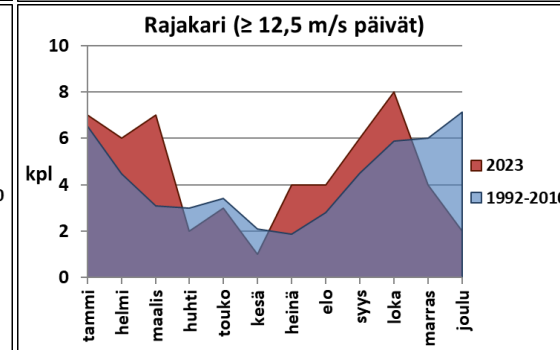
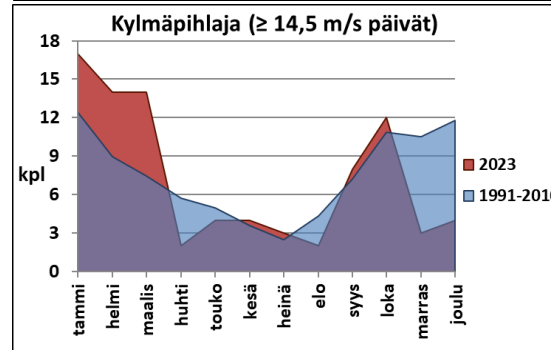
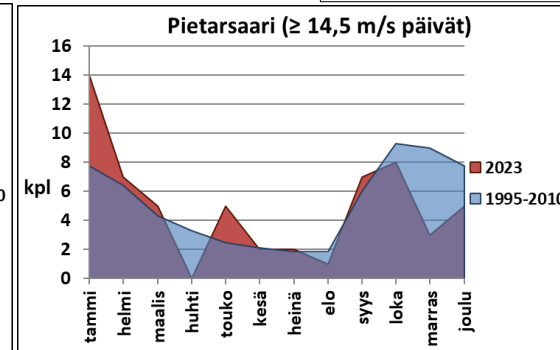
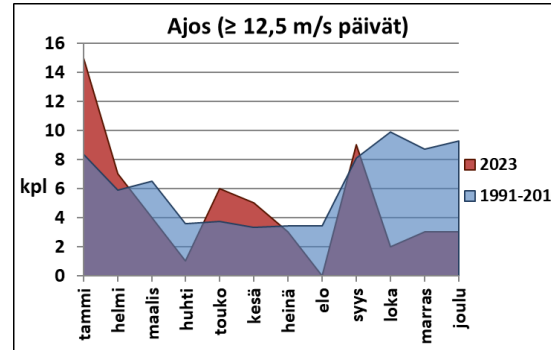


# Alkuvuosi tuulista, loppuvuotena vähemmän tuulipäiviä



Tuulipäivien määrä verrattuna keskimääräiseen

Rannikko  
(5 asemaa)  
ka -5 tuulipäivää/v



Myrskypäivät (≥ 21 m/s), merialue

	2023	2006-2023
tammi	5	4,7
helmi	5	2,8
maalis	3	2,4
huhti	2	1,4
touko	0	0,6
kesä	0	1,0
heinä	0	0,1
elo	2	1,0
syys	2	1,8
loka	8	3,3
marras	4	3,5
joulu	3	5,6
<b>Yht.</b>	<b>34</b>	<b>28</b>

# Kalastajien näkemyksiä



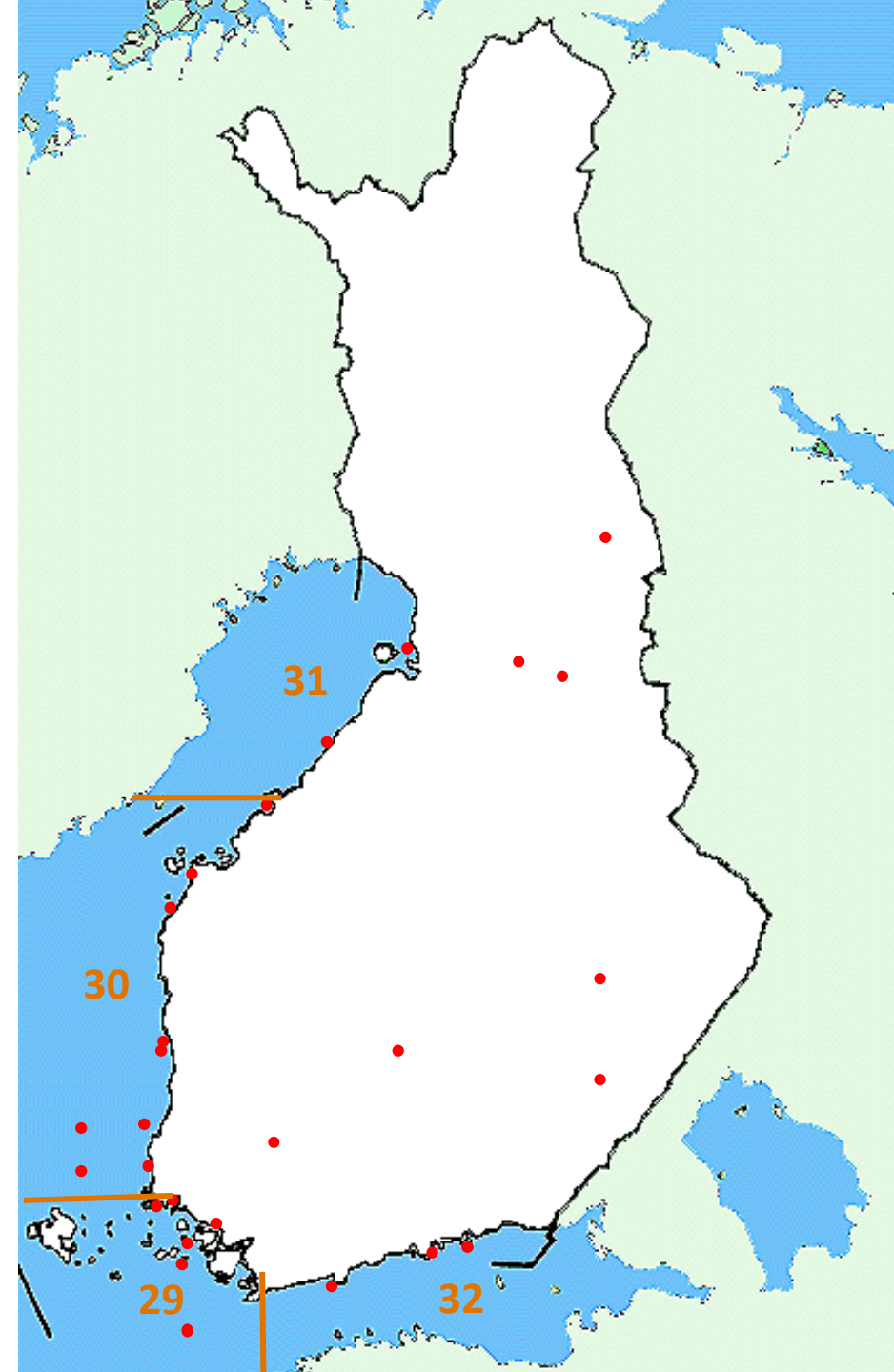
# Henkilökohtaiset vastaukset

## Kalastajat

30 kaupallista kalastajaa tai kalastusyritystä

- Pohjanlahti 3
- Suomenlahti 3
- Saaristomeri 5
- Selkämeri 4
- Merenkurkku 1
- Perämeri 3
- Sisävedet 8
  
- Troolikalastajia merellä 3

Karttakuvassa: ● = Kalastaja, Sinisellä ICES-ruutujen numerot ja rajat



# Luonnonolosuhteiden vaikutus



# Sääolot vaikeuttivat silakan troolikalastusta

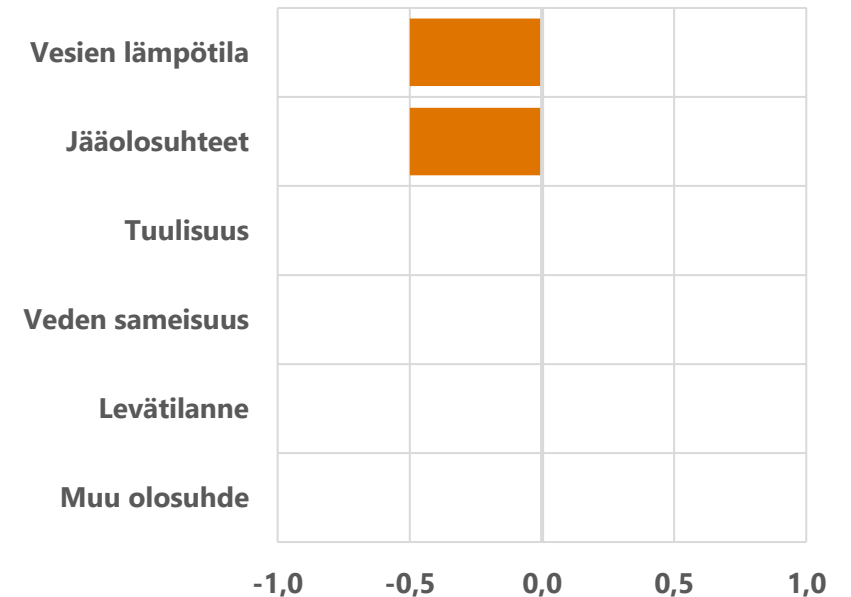
Merivesi oli syksyllä tavallista lämpimämpää ja saaliit jäivät normaalia pienemmiksi. Talvi tuli aikaisin, mikä kerrytti jäätä aluksiin ja vaikeutti kalastusta loppuvuonna.

Kilohailin kalastus onnistui normaalista. Silakan pyyntikausi oli tyydyttävä tai se jäi edellisvuotta heikommaksi. Loppukeväällä kalat eivät parveutuneet ja saalismäärät jäivät heikoiksi.

Silakkakanta on vahvistumassa tai siinä on näkyvissä vuosittaista vaihtelua. Kilohailin kanta pysyy samalla tasolla tai on vahvistumassa. Kala on aiempaa lihavampaa.

Hylkeet vaikeuttavat jonkin verran kalastusta Saaristomerellä. Troolia purettaessa ne syövät ja purevat kaloja troolipussin läpi.

Sääolosuhteet troolikalastuksessa



- 1 = Normaalista huonompi  
0 = Normaalista  
1 = Normaalista parempi

# Merivesi kesällä pitkään lämmintä

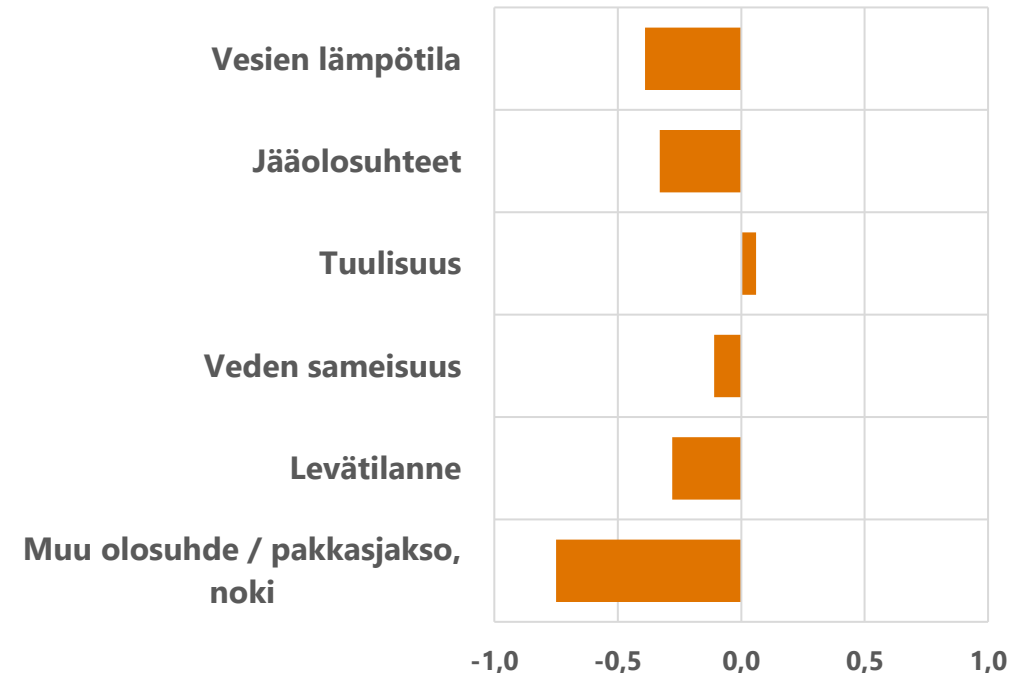
**Suomenlahti:** Merivesi säilyi tavallista kylmempänä pitkälle kevääseen. Alkukaudesta pyydykset likaantuivat nopeasti, mutta pysyivät juhannuksen jälkeen puhtaampina. Elo-lokakuussa kovia, pyydyksiä vaurioittavia myrskyjä. Syksyllä merivesi oli huomattavasti normaalia lämpimämpää.

**Saaristomeri:** Tuulet vaikeuttivat ja estivät kalastusta. Jäitä oli pitkään, mutta ne olivat koko talven heikkoja estäen kalastusta.

**Selkämeri:** Sopimaton tuulensuunta suhteessa kalantuloon. Säät viivästyttivät särkirysien asentamista lähes kahdella viikolla. Rysät olivat puhtaita heikkojen tuulten takia. Vesi oli lämmintä loppusyksyyn asti ja kalat pysyivät poissa.

**Perämeri:** Meriveden lämpötila nousi ennen juhannusta ja säilyi koko kesän tavallista lämpimämpänä. Syksyllä vesi jäähdyi poikkeuksellisen nopeasti ja jäät tulivat aiempia vuosia aikaisemmin. Talven jäättilanne oli normaali. Levätilanne oli normaali. Tuulet jäivät viime vuosia heikommiksi.

Sääolosuhteet rannikolla



- 1 = Normaalaa huonompi  
0 = Normaali  
1 = Normaalaa parempi

# Sisävesillä tuulinen syksy

**Järvi-Suomi:** Saimaalla syksy oli poikkeuksellisen tuulinen. Myös Saarijärvellä syksyn pitkäjaksoiset tuulet ja kovat myrskyt vaikeuttivat kalastusta.

**Satakunta:** Pyhäjärvellä oli normaalia vuosivaihtelua.

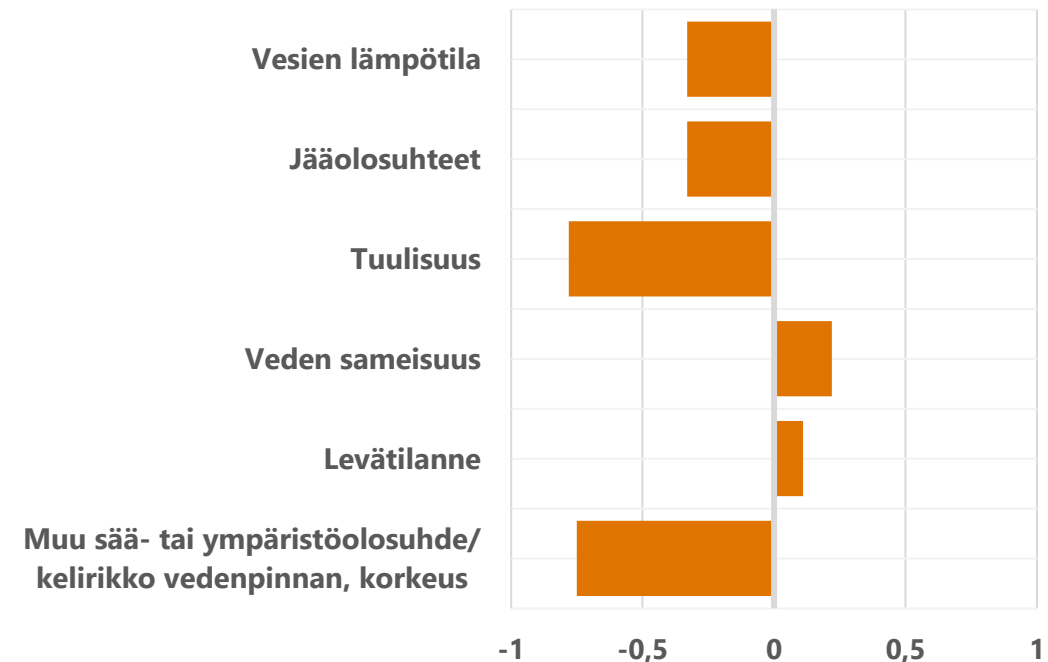
**Oulujärvi:** Levätilanne keväällä normaalia heikompi. Keväällä vesivoiman tarpeen noustessa voimalliset lisäävät tuotantoa, mikä laittaa veden ja pohjalietteet liikkeelle.

Kesällä pyynti vaikeutuu, sillä lämpötilat nousevat ja saaliit heikkenevät. Lisäksi saaliin säilytys vaikeutuu ja heikkenee.

**Pohjois-Suomi:** Kuusamon seudun järvillä on syksyn kelirikkokausi pidentynyt. Talvella liikkuminen paksun lumen takia vaikeutunut. Kelien nopea vaihtelu vaikeuttaa kalastuksen ennakoitavuutta.

Lokalla vesi oli syksyllä aiempaa lämpimämpää, joka saattoi vaikuttaa peledsiian kutuun. Haukirysien käyttö vaikeutui, sillä veden pinta oli metrin edellisvuotta alempi.

Sääolosuhteet sisävesillä



- 1 = Normaalista huonompi  
0 = Normaalista  
1 = Normaalista parempi

# Siian ja lohen pyynti vaikeutui rannikolla

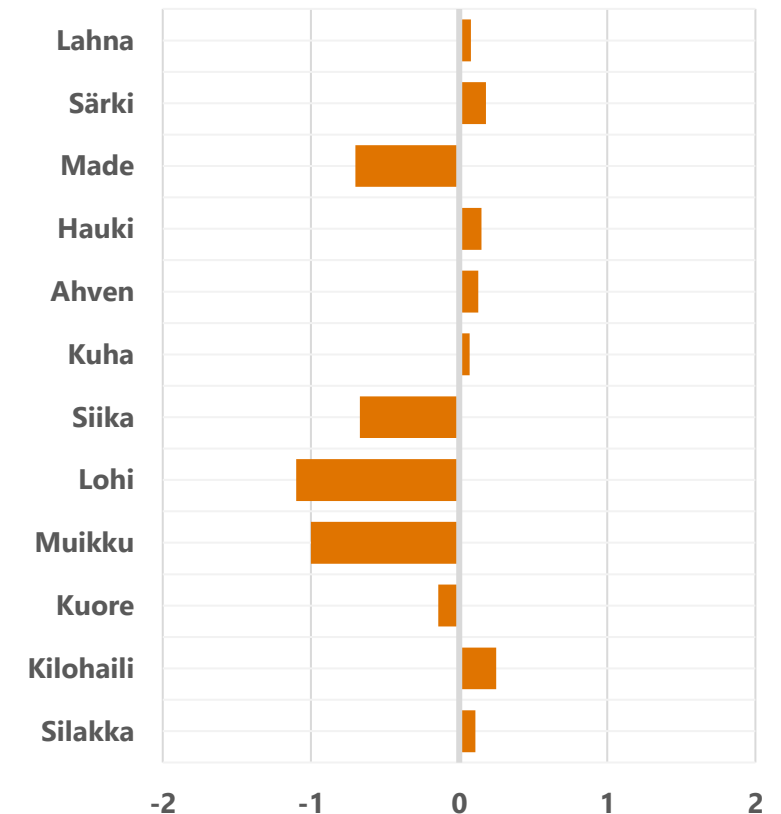
**Suomenlahti:** Lohen kalastuskausi oli kevään viileitten vedenlämpötilojen takia normaalia lyhyempi. Alamittaisia lohia oli rysissä tavallista enemmän juhannuksen ja lokakuuhun välisenä aikana. Taimenet ovat Suomenlahden niukkojen istutusten seurauksena lähes hävinneet. Siikasaaliiden kehitys on ollut istutuksista huolimatta surkeaa, Ahven ja kuha kävivät pyydyksiin syksyn lämpimien vesien aikana. Vesivoimalaitoksen virtaamavaihtelut vaikeuttivat siian kalastusta.

**Saaristomeri:** Jäät lähtivät myöhään, mikä heikensi norssinkalastusta. Lämmin kesä siirtää syksyn kalastuksen aloittamista ja lyhentää kalastuskautta. Jää tuli niin myöhään että talvikalastusta ei kannattanut aloittaa. Siian parhaimpaan kalastusaikaan oli kovat myrskyt, minkä jälkeen hylkeet söivät rysistä siikoja karkottimista huolimatta. Suomukalapyynnissä vuotuista kannanvaihtelua. Ahvenen kalastukseen vaikuttaa vaellusaktiiviteetti ja siian kalastukseen veden lämpötila. Levämäärän kasvu lisäsi kalastajan työtä.

**Selkämeri:** Siian kalastus vaikeutui huonojen sääolosuhteiden takia. Meduusat haittasivat silakan verkkopyyntiä syksyllä. Pyyntikausi jäi lyhyeksi aikaisin alkaneen talven takia. Lohi liikkui normaalia heikommin ja päänousun aikana pyydykset olivat lähes tyhjä. Saaliissa oli pieniä ja suurikokoisia kaloja, mutta 7-9 kilon loheta puuttuivat saaliista lähes kokonaan. Pyyntin kohteena oleva lohen ikäluokka oli pieni.

**Perämeri:** Kesän tavallista lämpimämpi vesi vaikutti kalan liikkeisiin ja haittasi kalan saantia. Kala ei liikkunut tai siirtyi muualle. Varhainen talven tulo ja jään muodostuminen häiritsivät kalastusta myöhään syksyllä. Sopivat tuulet lohen kalastuksen aikana. Lohen aiempien vuosien voimakas kalastus Puolan rannikolla ja muilla syönnösalueilla on voinut vaikuttaa lohikantaan.

Pyynnin muutokset rannikolla



- 2 = Normaalialta paljon huonompi  
- 1 = Normaalialta huonompi  
0 = Normaalialta  
1 = Normaalialta parempi  
2 = Normaalialta paljon parempi

# Sisävesillä pyynti onnistui edellisvuotta heikommmin

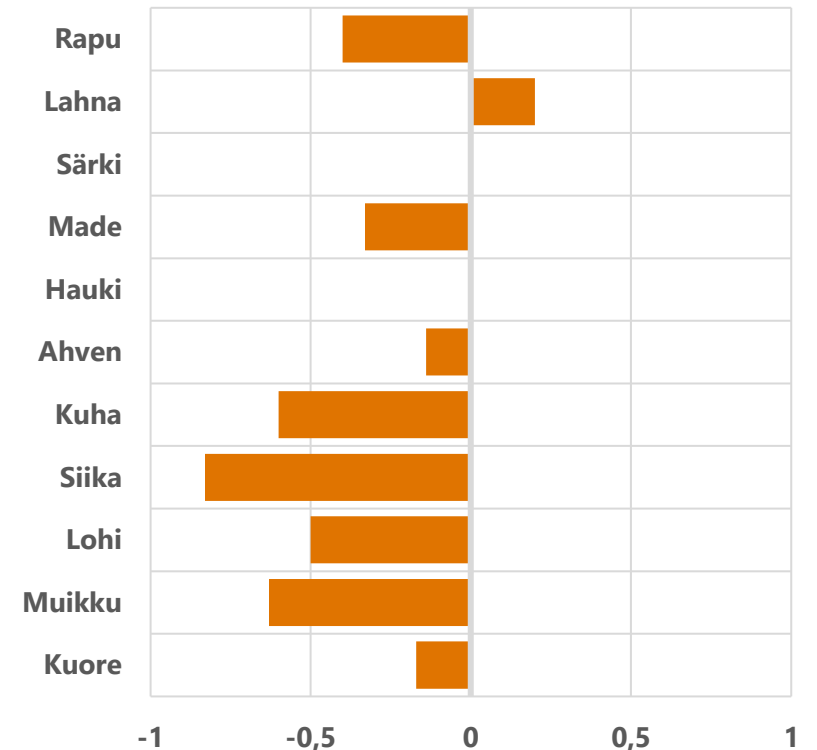
**Järvi-Suomi:** Pyyntikausi oli normaali Saimaalla ja Saarijärvellä

**Satakunta:** Pyhäjärvellä kuoreella voi olla suurta vaihtelua. Viime vuosina kuoretta on saatu useana vuonna. Paljon pientä ahventa, joka tulossa pian pyyntiin. Lahnaa tuntuu olevan nyt paljon. Istutukset näkyvät suoraan rapusaaliissa. Ensin hyviä saaliita, kunnes saaliit romahtavat.

**Oulujärvi:** Muikku on niin pientä ettei pysy rysässä, pienellä muikulla heikot markkinat. Lämpötilan nousu tekee työskentelystä haastavaa. Norssia tulee aiempia vuosia vähemmän, mikä saattaa johtua troolin muutoksista

**Pohjois-Suomi:** Kuusamon seudulla sääolosuhteiden nopea vaihtelu vaikeutti kalastusta.

Pyynnin muutokset sisävesillä



- 1 = Normaalista huonompi  
0 = Normaalista  
1 = Normaalista parempi

# Ahvenkalojen kannat vahvistumassa

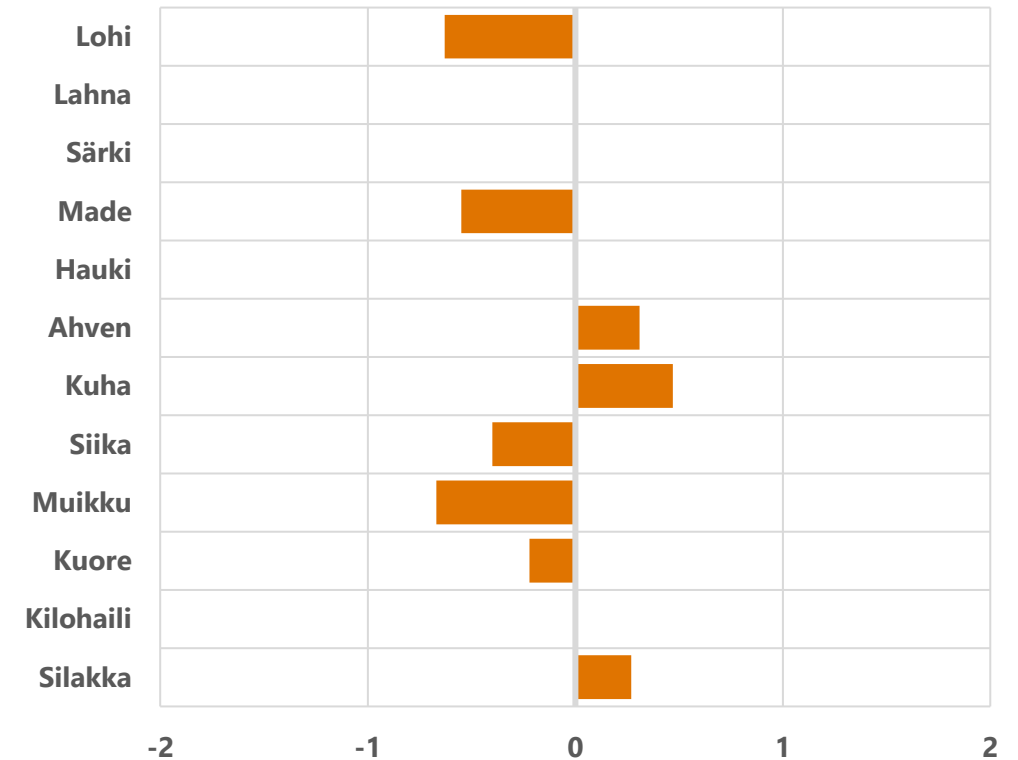
**Suomenlahti:** Silakan kevätkuttu vähentyy ja syyskuttu viivästyy. Haukikannat ovat heikentyneet kudun epäonnistumisen takia. Siian kudun onnistuminen epävarmaa, lisääntyminen jää istutusten varaan. Keskeisin syy kantojen heikkenemiseen on hylkeiden, merimetsojen ja sääolosuhteiden yhteisvaikutus. Ahvenkannat ovat hyvässä kunnossa. Kuhakannat vahvistuneet paikallisesti. Kuha välttää alueita, joissa tiheitä särkikalakantoja. Lohikanta heikentynyt supistuneiden istutusten takia.

**Selkämeri:** Pientä lohta runsaasti. Silakkakanta on elpymässä ja sen kunto parantunut huomattavasti.

Merimetsoilla merkittävä vaikutus ahveniin. Siian vähäinen elpyminen voi johtua Harjavallan ja Pyhämaan hautomoiden toiminnasta. Made ja siika ovat jo pitkään heikentyneet, syynä saattaa olla epäonnistunut lisääntyminen. Vesirakentamisen vaikutukset ja veden laadun muutokset vaikuttavat kalakantoihin. Kutualueille kertyvä sedimentti heikentää lisääntymistulosta.

**Perämeri:** Lisääntyvä ahvenkanta. Hailuodon pohjoispuolen troolikalastus vaikuttaa kalakantoihin. Norppa ja hallikantojen vahvistumisella iso merkitys kalakantoihin. Merimetsot syövät poikasia. Kalastajia koko ajan vähemmän, joten kalastuksella tai pyyntiponnistuksella tuskin vaikutusta. Ilmastonmuutos todennäköisesti heikentävää lohikalakantoja.

Kalakantojen kehitys rannikolla



- 2 = Normaalista paljon huonompi  
- 1 = Normaalista huonompi  
0 = Normaali  
1 = Normaalista parempi  
2 = Normaalista paljon parempi

# Viileän veden kalojen kannat heikkenemässä sisävesillä

**Järvi-Suomi:** Muikkukannat ovat vakaat. Saarijärvellä muikkukannat ovat vahvistumassa. Saimaalla kannat pysyvät normaalilla tasolla tai vahvistuvat. Saarijärvellä siian kannat ovat jo pitkään heikentyneet. Merkittävimpänä syinä ovat ilmastonmuutos, vedenlaatu ja säännöstely. Lisäksi säännöstely estää siian onnistuneen lisääntymisen. Järvisiikaa on istutettu käyttö – ja hoitosuunnitelman mukaistesti, mutta verkoilla ei istutettua järvisiikaa saa pyytää. Kalliisiin rysiin ei kannata heikkojen siikakantojen takia investoida.

Siika- ja kuhaistutusten kapea perimä saattaa heikentää kalojen kasvua.

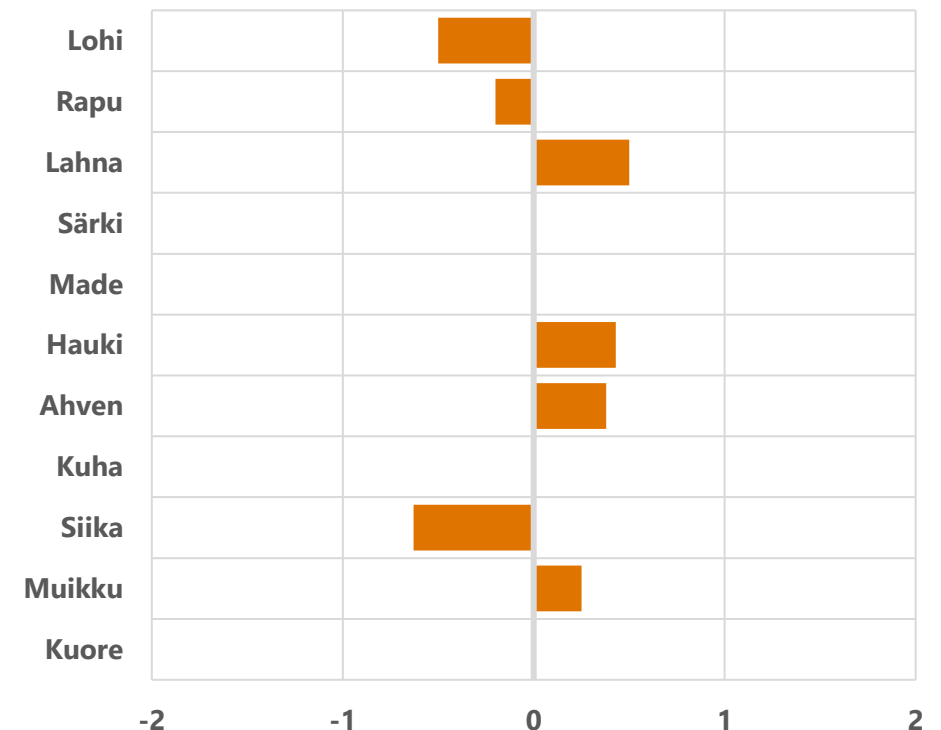
**Satakunta:** Pyhäjärvässä ei tarkkaa arviota nykyisestä kuorekannasta. Yleensä kuoreen kudun onnistuminen näkyy hyvinä saaliina kahden vuoden jälkeen.

**Oulujärvi:** Kevätkutuisten kalojen kutu onnistunut. Planktonia syövien kalojen tilanne näyttää heikolta ja petokalojen tilanne puolestaan paremmalta. Muikkua on vesistöissä runsaasti tai planktontuotanto heikentynyt. Rannoilta näkee nykyisin vähemmän pohjaeläimiä

**Pohjois-Suomi:** Kuusamon seudun vesissä viileän veden kalat kärsivät, kun vesi pidempään lämmintä. Kevätkutuiset lajit valtaavat tilaa. Kanadan vesirutto levinnyt voimakkaasti. Mateen vanhoja, hyviä pyyntipaikkoja hävinnyt. Myös siika karttaa ruttokasvustoa.

Kalastus vähäistä suhteessa laajan Lokan kokoon, alueen kalastuspaine on heikko. Siika ja ahven kääpiöitynyt vähäisen kalastuksen takia.

Kalakantojen kehitys sisävesillä



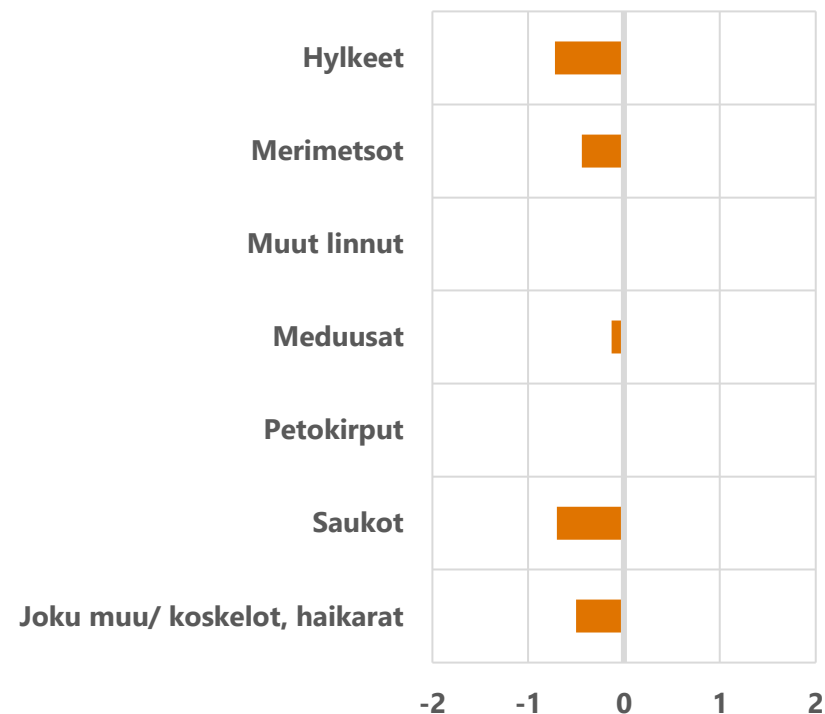
- 2 = Normaalialta paljon huonompi  
- 1 = Normaalialta huonompi  
0 = Normaali  
1 = Normaalialta parempi  
2 = Normaalialta paljon parempi

# Hylkeet, merimetsot ja saukot vaikeuttavat rannikkokalastusta

**Suomenlahti:** Hylkeet aiheuttaneet aiempia vuosia enemmän ongelmia. Hyljekarkottimista on ollut paljon apua. Koko kalastuskauden harmaahylkeitä runsaasti rysillä, joissa ei karkotinta. Loppusyksyllä paljon saukon vaurioittamia kaloja. Suorat ja välilliset merimetsohaitat kasvavat koko ajan ja ovat pian suurempia kun hyljehaitat. Merimetsot häiritsevät kaloja, tekevät niistä rauhattomia ja estävät kalojen rysiin menon. Veneilijät ja vapakalastajat auttavat tarkoituksettomasti ammattikalastajia karkottamalla merimetsoparvia.

Meduusoja on aiempaa enemmän. Ne aiheuttavat ongelmia loppukesällä ja syksyllä lisäämällä työmäärä ja kalakuolemia rysissä ja sumpuissa. Harmaahaikarat syövät matalilla rannoilla paljon kalaa. Harmaahaikara syö hauenpoikasia ja heikentää haukikantoja. Harmaahaikaran loinen vaikeuttaa särkikalojen myyntiä, sillä osa toimijoista ei osta loisen aiheuttamien mustien pisteiden takia. Isokoskeloparvia ei ollut aiemmin, mutta nykyisin isot isokoskeloparvet talvehtivat Kymijoessa ja syövät lohien smoltteja läpi talven. Iso veneilijämäärä saattaa lisätä lohien stressiä.

Haittaeläinten vaikutus rannikkokalastukseen



- 2 = Normaalialta paljon enemmän
- 1 = Normaalialta enemmän
- 0 = Normaalialta
- 1 = Normaalialta vähemmän
- 2 = Normaalialta paljon vähemmän

# Karkottimet helpottamassa hyljeongelmaa rannikolla

**Saaristomeri:** Silakka ei mene rysään, jos halli on nielun edessä. Haittaeläinten vaikutus kasvaa koko ajan. Hylkeitä esiintyy entistä lähempänä rannikkoa yhä sisempänä saaristoa. Myös merimetsot lisääntyvät. Merimetsoilla ja hylkeillä huomattavia paikallisia vaikutuksia.

**Selkämeri:** Karkoittimet ovat helpottaneet hyljetilannetta. Saukko on uusi ongelma rannikolla, sillä ne imeskelevät nahkiaisia rysän ulkopuolelta ja jopa kolmannes saaliista oli käyttökelvotonta. Hylkeiden takia tilanne menetetty jo aikoja sitten, jos karkottimia ei ole ollut käytössä.

**Perämeri:** Hylkeet ovat edelleen suurin ongelma, joten karkottimen kokeilu kiinnostaa. Erittäin paljon hyljevahinkoja erityisesti lohissa. Saukkokanta kasvaa.



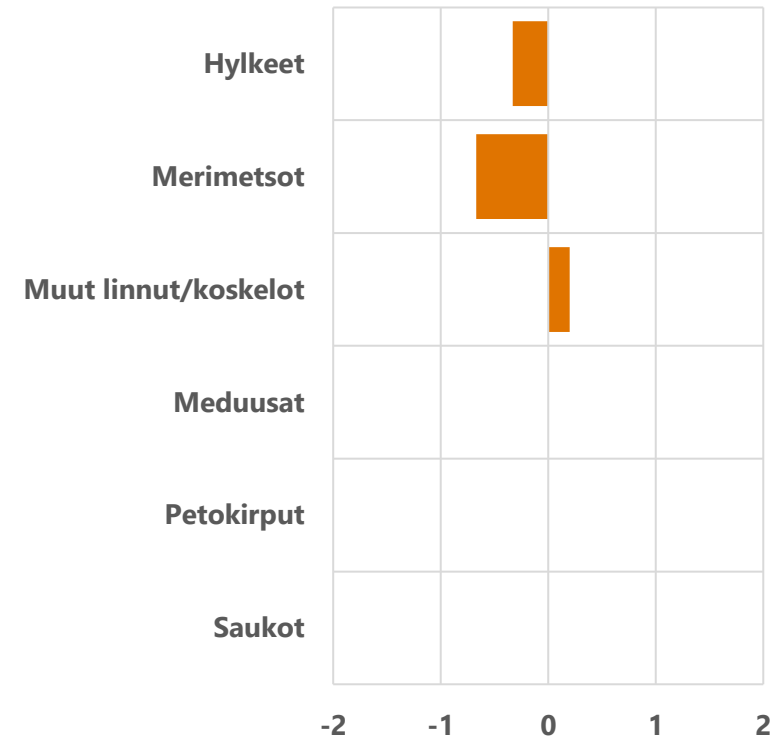
# Merimetsoja myös sisävesillä

**Satakunta:** Merimetsoit tulleet Pyhäjärvelle, mutta haittaa niistä ei vielä ole. Saukot vie merroista syötit.

**Oulujärvi:** Merimetsoja vielä vähän. Merimetso oppii hyödyntämään pyydyksiä, varsinkin sulkupyydyksiä, mutta vain syksyllä, lyhyen aikaa.

**Pohjois-Suomi:** Kuusamon seudun järvillä haittaeläinten vaikutus on vielä hyvin marginaalista. Lähinnä isot lokkilinnut ja koskelot vahingoittaa kaloja rysissä tai matalaan veden verkoissa. Lokassa haittaeläimillä ei mitään vaikutuksia kalastukseen.

Haittaeläinten vaikutus sisävesikalastukseen



- 2 = Normaaliala paljon enemmän
- 1 = Normaaliala enemmän
- 0 = Normaaliala
- 1 = Normaaliala vähemmän
- 2 = Normaaliala paljon vähemmän

# Taloudelliset tekijät



# Korkea hinta supisti elintarvikesilakan kysyntää

Kalastuskustannusten nousu jatkuu, mutta kustannuksia on voitu siirtää silakan hintaan. Polttoaineiden hinnat kuitenkin laskivat huipputasosta.

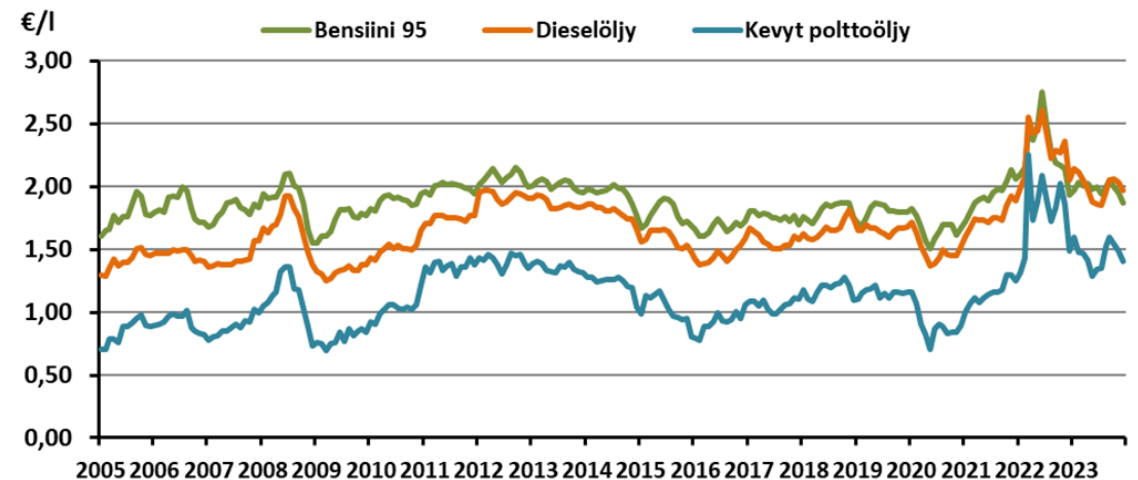
Silakan kysyntä oli hyvä, mutta syksyn heikon kalastuskauden takia tarjonta jäi heikoksi. Kalajauhon ja –öljyn korkea maailmanmarkkinahinta nosti silakan hintaa.

Suomen elintarvikemarkkinoilla ei tapahtunut kohentumista. Raaka-aineen korkea hinta supisti silakkafileen kysyntää ja kulutusta. Silakkafileen tuonti Virosta hämmensi filemarkkinoita.

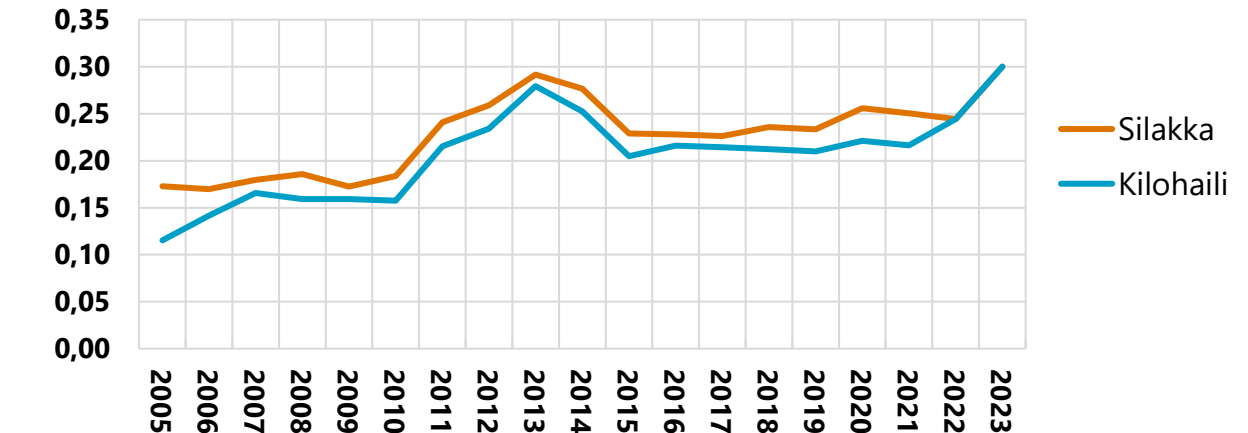
Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan vaikeutti elintarvikesilakan vientiä Itä-Eurooppaan. Silakan kysyntä Valko-Venäjälle kasvoi. Tonnikalakasvattamoiden rehupula nosti rehukalan kysyntää.

Turkistarhaus supistui ja säännölliset toimitukset loppuivat. Turkistarhojen rehusekoittamot eivät enää juurikaan vastaanottaneet kokonaista silakkaa.

Tärkeimpien öljytuotteiden reaaliset kuluttajahinnat (sis. alv)



Silakan ja kilohailin reaali hinnat



# Rannikkolajien hinnat nousussa

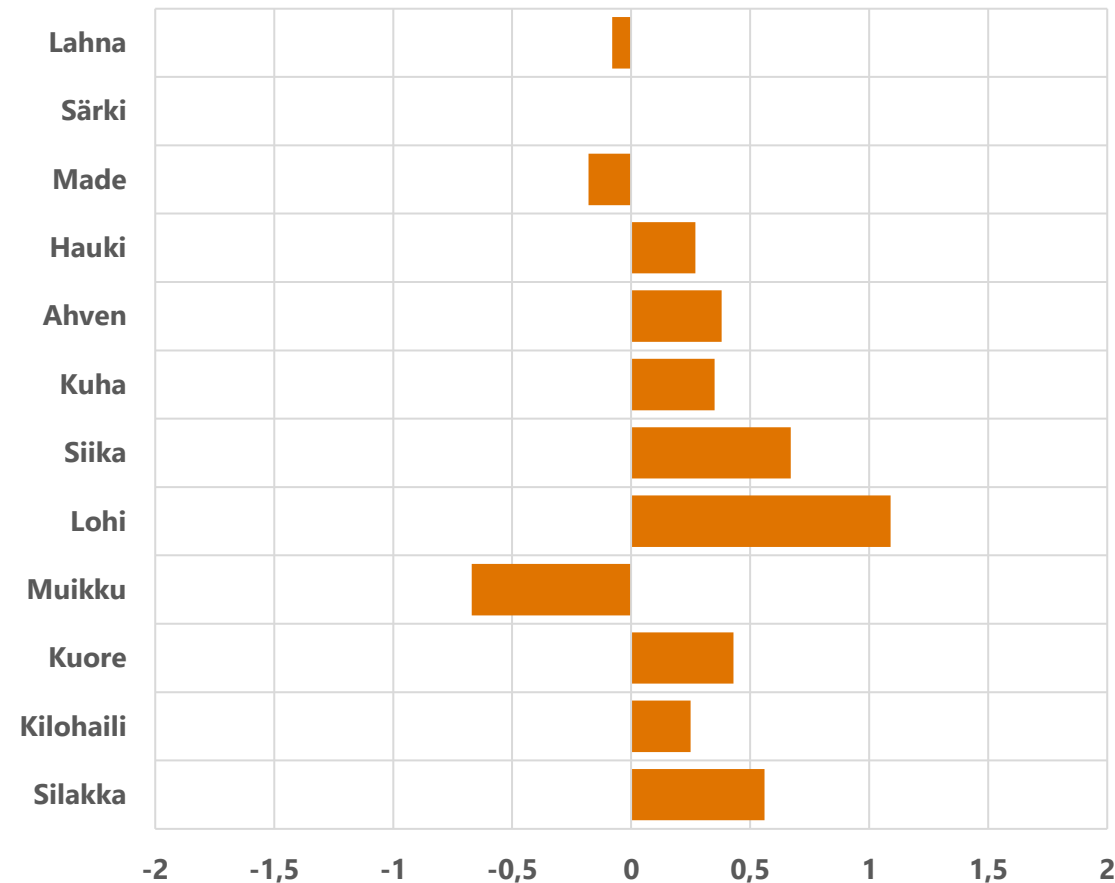
**Suomenlahti:** Norjan lohen kohonnut hinta on nostanut luonnonlohen hintaa. Kotimaisen kalan niukka tarjonta vaikuttaa hintatasoon. Torikauppa on jatkunut entiseen tapaan, vaikka myyntihintoja nostettiin kasvaneiden kulujen takia. Tukkumyynnissä hinnat eivät ole nousseet. Hinnat pysyneet euromääräisesti samoina.

**Saaristomeri:** Silakan hintaa nostanut rehumarkkinoiden tilanne ja pienentynyt kiintiö. Norssin hintaa on nostanut Ukrainan sota.

**Selkämeri:** Norjalainen lohi ohjaa kalan hintoja. Lohen ja siian niukka tarjonta nostanut hintoja. Edelleen kaikki lohet myydään suoraan kuluttajille. Tukkurit ovat nostaneet ahvenen hintaa hieman.

**Perämeri:** Kalan vähäinen tarjonta nostanut hintoja. Välittäjillä on liika suuri osuus hinnanmuodostukseen. Kotimaisen lohen hyvä kysyntä vahvistanut hintoja.

Hintakehitys edelliseen vuoteen verrattuna rannikkokalastuksessa



- 2 = Laskivat huomattavasti (yli 20 %)
- 1 = Laskivat jonkin verran
- 0 = Pysyivät samana
- 1 = Nousivat jonkin verran
- 2 = Nousivat selvästi (yli 20 %)

# Rannikkolajien kysyntä säilynyt hyvänä

**Suomenlahti:** Kysyntä ei ole juuri muuttunut. Lohet myytiin tukkuun ongelmitta. Siian kysyntä on hyvä, paikallinen ostaja osti kaiken. Isot ahvenmäärät menisivät Viroon.

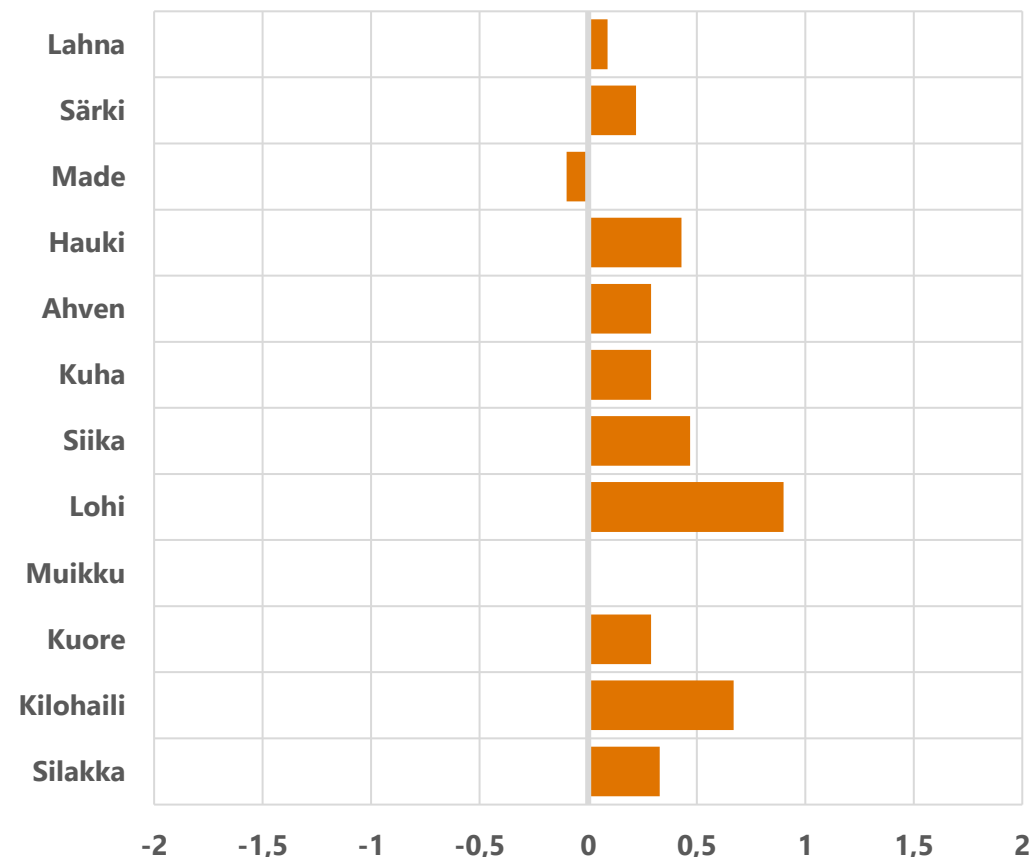
**Saaristomeri:** Perkuujätteiden ja rehukalan vastaanotossa ollut ongelmia. Rysäsilakkaa on aina myyty elintarvikkeeksi. Jalostuksessa on rehun osuuden hinta noussut ja fileen kysyntä parantunut. Vientimarkkinat muuttuneet, aiemmin suurin osa saaliista vietiin Ukrainaan ja Valko-Venäjälle

**Selkämeri:** Verkkosilakasta on lähes jatkuva pula. Turkistalous kuihtuminen vaikeuttaa tilannetta. Perkuujätteiden ja rehukalan vastaanotossa ollut ongelmia ja aiheuttanut uusia kustannuksia.

Korona-ajan kotimainen noste ja lähiruokahypetyks on haihtumassa. Luonnon lohien arvostus nousee. Kalan vastaanottopaikat harvenevat, ja ostajia aiempaa vähemmän

**Perämeri:** Supistuva tarjonta lisännyt kysyntää.

Kysynnän kehitys edelliseen vuoteen verrattuna rannikkokalastuksessa



- 2 = Heikentyi huomattavasti (yli 20 %)
- 1 = Laski jonkin verran
- 0 = Pysyivät samana
- 1 = Nousi jonkin verran
- 2 = Parani selvästi (yli 20 %)

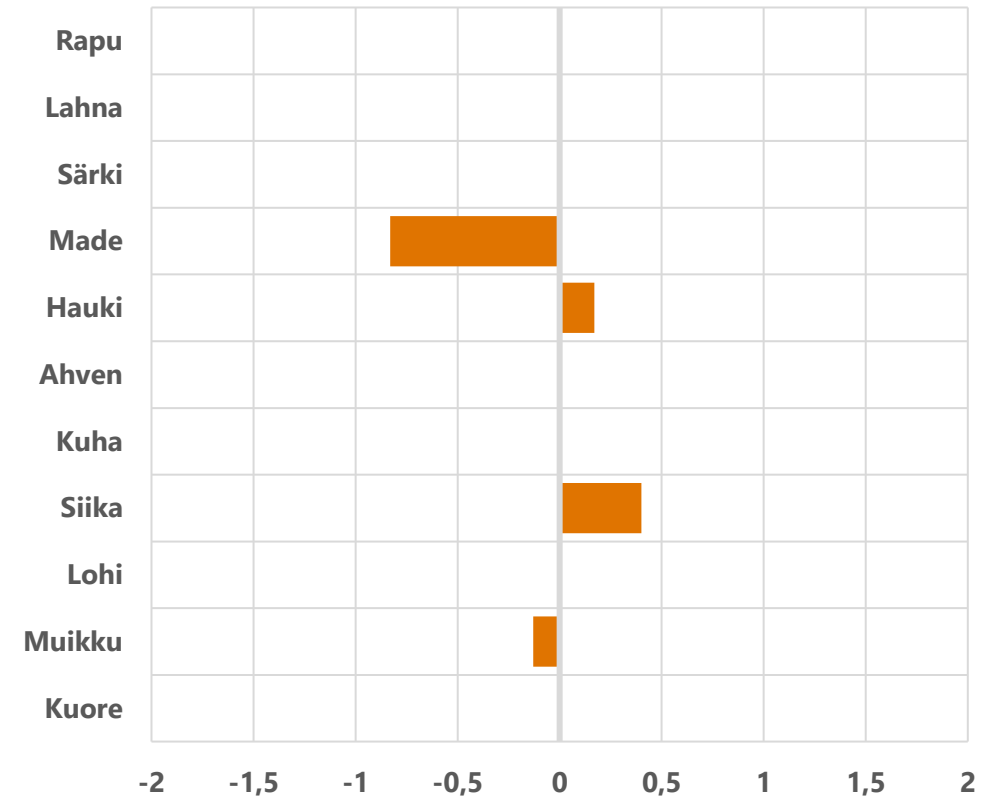
# Sisävesien hinnat pääosin vakaita, mutta muikun ja mateen hinnat kääntyivät laskuun

**Järvi-Suomi:** Saimaalla kalan hintoja on pystytty nostamaan.

Saarijärvellä siian tarjonta vähenee, sillä kannat heikentyneet. Mateen tarjonta on lisääntynyt, mutta samaan aikaan mateen kysyntä ja kulutus on vähentynyt. Mateen tukkuhinta niin heikko ettei kalastus ole enää kannattavaa. Jalostajat ovat parin viime vuoden aikana ostaneet aiempaa vähemmän särkeä tai lahnaa. Ovatko ostajat vähentäneet hankintoja riittämättömän raaka-aineen tarjonnan takia vai ovatko vähittäiskaupat poistaneet tuotevalikoimistaan hitaasti liikkuvia tuotteita?

**Satakunta:** Pyhäjärvellä kuore meni vain rehuksi. Pienellä ahvenella näyttää olevan nostetta vientimarkkinoilla. Uusia tuotekokeiluja hauesta, mutta määrä jää riittämättömäksi. Syksyllä pakastetun kuoreen maku oli huono, sillä kalan vatsa on syksyllä täynnä ja se on hyvin rasvainen. Vähittäismarkkinat muuttuneet, kuluttajat ovat aiempaa hintatietoisempia. Särkikalojen hankintasysteemit saatu kuntoon, mutta markkinatilanne yllättäen heikentynyt. Ehkä jalostaja ei ole raaka-aineen niukkuuden takia panostanut.

Hintakehitys edelliseen vuoteen verrattuna sisävesillä



- 2 = Laskivat huomattavasti (yli 20 %)
- 1 = Laskivat jonkin verran
- 0 = Pysyivät samana
- 1 = Nousivat jonkin verran
- 2 = Nousivat selvästi (yli 20 %)

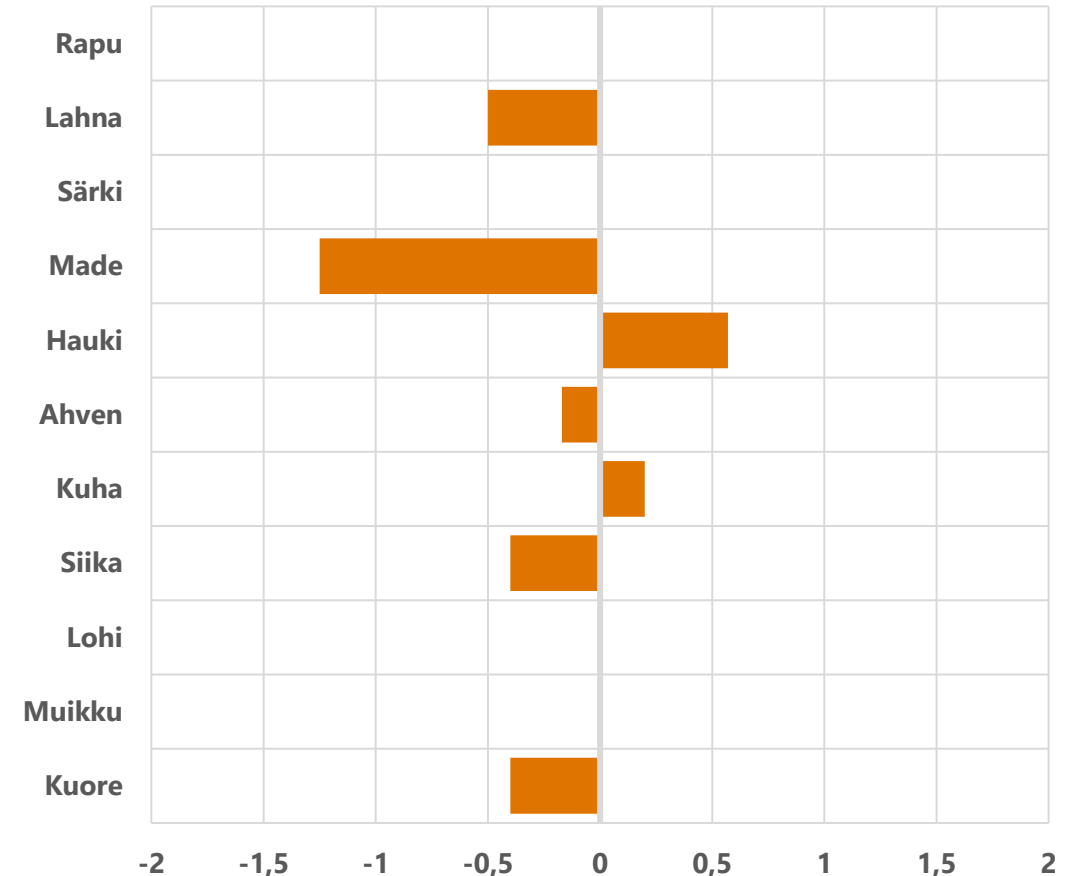
# Mateen kysyntä heikkeni sisävesillä

**Oulujärvi:** Kysyntä mateen kohdalla romahtanut. Ei kannata kalastaa. Harmi kun voisi pelastaa huonona jäätalvena talouden kannattavuuden. Muiden kalojen kohdalla ei suurta hinnan muutoksia. Kotimaan markkinat tuskin kasvavat, sillä nuoret ei taida kotimaista kalaa ostaa. Suurin ongelma on logistiikka. Kysyntään heijastuu myös kulutuskäyttäytymisen muutokset.

**Pohjois-Suomi:** Kuusamon seudun järvillä on havaittu, että kuluttajien ostovoiman heikentyminen vähentää kalliina pidettyjen kalojen markkinoita. Nyt suurimpana pelkona mahdollinen ruuan alv-kannan nosto, mikä heikentäisi jo nyt kalliin kalan kilpailukykyä. Edullisen mateen tuonti Ruotsista sekoitti kotimaan mademarkkinat vuonna 2022, minkä seurauksena mateen kalastus supistui Suomessa vuonna 2023. Massaan ja pihviin soveltuvalla hauella on hyvä kysyntä. Pikkusiian kysyntä laskenut. Pannusiikaa ei osteta tuoretiskistä. Mateen kysyntä kotimaassa jää heikoksi, nuoret eivät ole oppineet syömään madetta. Ehkä mateella voisi olla vientimarkkinoita. Kotimaisen kirjolohen suuret määrät vaikuttivat kalastetun kalan markkinoihin.

Pienikokoisen siian vienti kiinnostaa. Riittävän vientivolyymien kokoaminen vaatii paljon työtä.

Kysynnän kehitys edelliseen vuoteen verrattuna sisävesillä



- 2 = Heikentyi huomattavasti (yli 20 %)

- 1 = Laski jonkin verran

0 = Pysyivät samana

1 = Nousi jonkin verran

2 = Parani selvästi (yli 20 %)

# Rannikkokalastuksen kustannukset nousseet

**Suomenlahti:** Inflaatio nostanut kustannuksia.

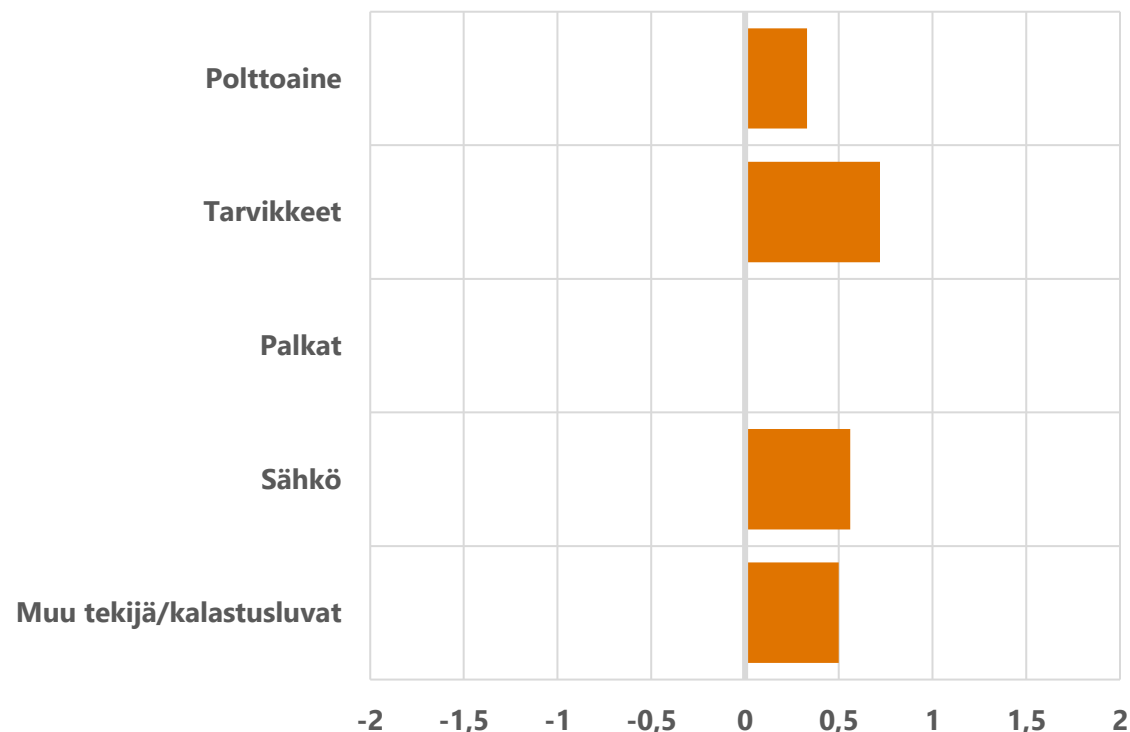
Suurimmat energian hinnannousut jo vuonna 2022.

Kylmälaitteissa käytetyn sähkön hinta nousi huomattavasti myös vuonna 2023. Rikkoutuneiden laitteiden korjaaminen lisäsi kustannuksia.

**Selkämeri:** Kaikki ovat kallistuneet, myös kalastusluvut.

**Perämeri:** Kustannukset pysyivät suurin piirtein edellisvuoden tasolla.

Kustannusten muutokset rannikkokalastuksessa



- 2 = Laskivat huomattavasti (yli 20 %)
- 1 = Laskivat jonkin verran
- 0 = Pysyivät samana
- 1 = Nousivat jonkin verran
- 2 = Nousivat selvästi (yli 20 %)

# Rannikolla investoitiin uusiin pyydyksiin

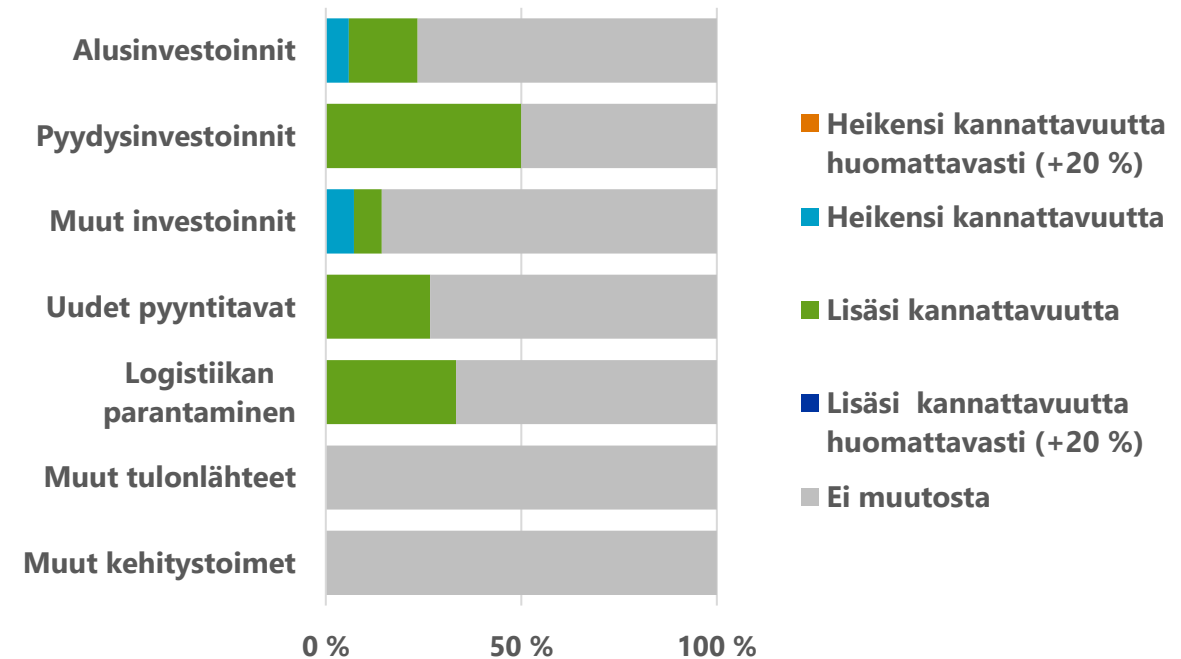
**Suomenlahti:** Investoinnit heikensivät kannattavuutta. Uudentyyppinen rysä (Kraken) osoittautui toimivaksi, ja niitä päätetty hankkia lisää. Lohen push up -rysan kompressoriongelmat heikensivät kannattavuutta. Silakkamarkkinoilla käynti lopetettiin, koska haluttiin vähentää stressiä.

**Saaristomeri:** Uusien pyydysmallien käyttöönotto. Kalastuksen monipuolistaminen

**Selkämeri:** Investointeja uusiin kuorerysiin. Uudet pyydysmallit ja uudet kalastuspaikat parantaneet kannattavuutta. Panostettu myös emokalapyyntiin ja mädin hankintaan.

**Perämeri:** Lohen kalastuksen kannattavuus on parantunut Push up -rysiensä ansiosta.

Yritysten muutokset ja niiden vaikutukset kannattavuuteen



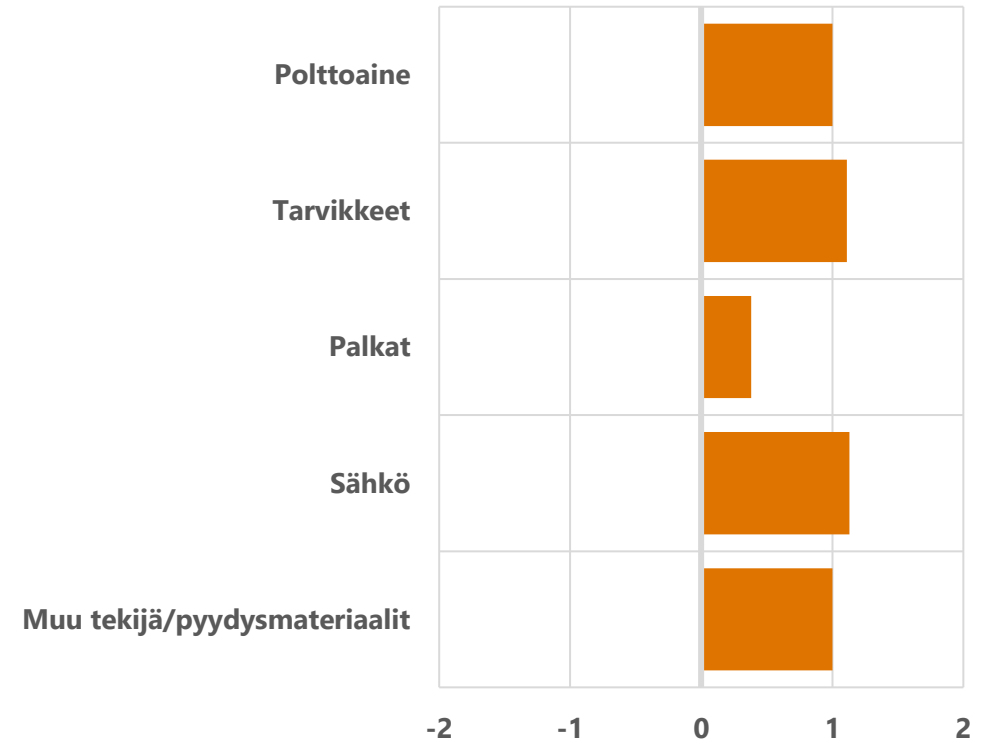
# Kustannusten nousu syö sisävesikalastuksen kannattavuutta

Pyydysrakennustarvikkeiden hintojen nousu ollut merkittävää. Suurimpana syynä rahtihintojen voimakas kasvu, kuljetusten vaikeutuminen ja tavaran saatavuuden heikentyminen. Pörssisähkön voimakkaat hinnanvaihtelut nostaneet sähkön hintaa. Kohonnut öljyn hinta on nostanut öljypohjaisten tarvikkeiden hintoja. Samoin palkat ovat nousseet. Käytännössä ihan kaikki kustannukset nousi.

Kokonaiskustannukset selvästi nousseet. Kannattavuus laskenut, sillä kustannusten nousua ei ole pystynyt siirtämään tuotteiden hintaan. Kustannusten nousu jatkuu edelleen.

Kunnan hallikulut nousseet. Metsähallitus nosti myös kalastuslupien hintoja (pohjoisessa).

Kustannusten muutokset sisävesikalastuksessa



- 2 = Laskivat huomattavasti (yli 20%)
- 1 = Laskivat jonkin verran
- 0 = Pysyvät samana
- 1 = Nousivat jonkin verran
- 2 = Nousivat selvästi (yli 20 %)

# Sisävesillä investoitiin pyydyksiin ja jalostukseen

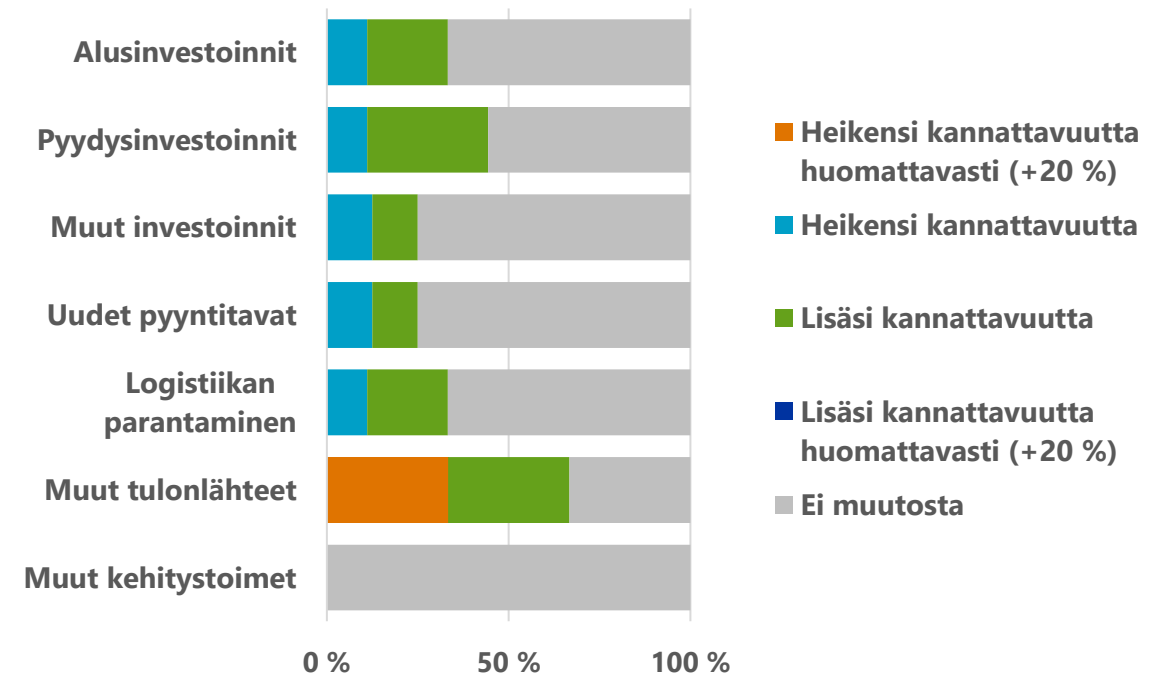
Yrityksen uusissa toimitiloissa mm. kalankäsittely-, suoramyynti- ja pyydysrakennustilat. Näin mahdollistetaan uusia tulolähteitä.

Pyydyskokeilut eivät ole aina kannattavia, mutta ne kasvattaa kokemuksia.

Logistiikan merkitys kasvaa, sillä pieniä saaliita ei kannata kuljettaa yksin

Tehty pyydysinvestointeja, niiden ansiosta liikevaihto on kasvanut, mutta kannattavuus ei ole parantunut.

Yritysten muutokset ja niiden vaikutukset kannattavuuteen



# Yhteiskunnalliset tekijät



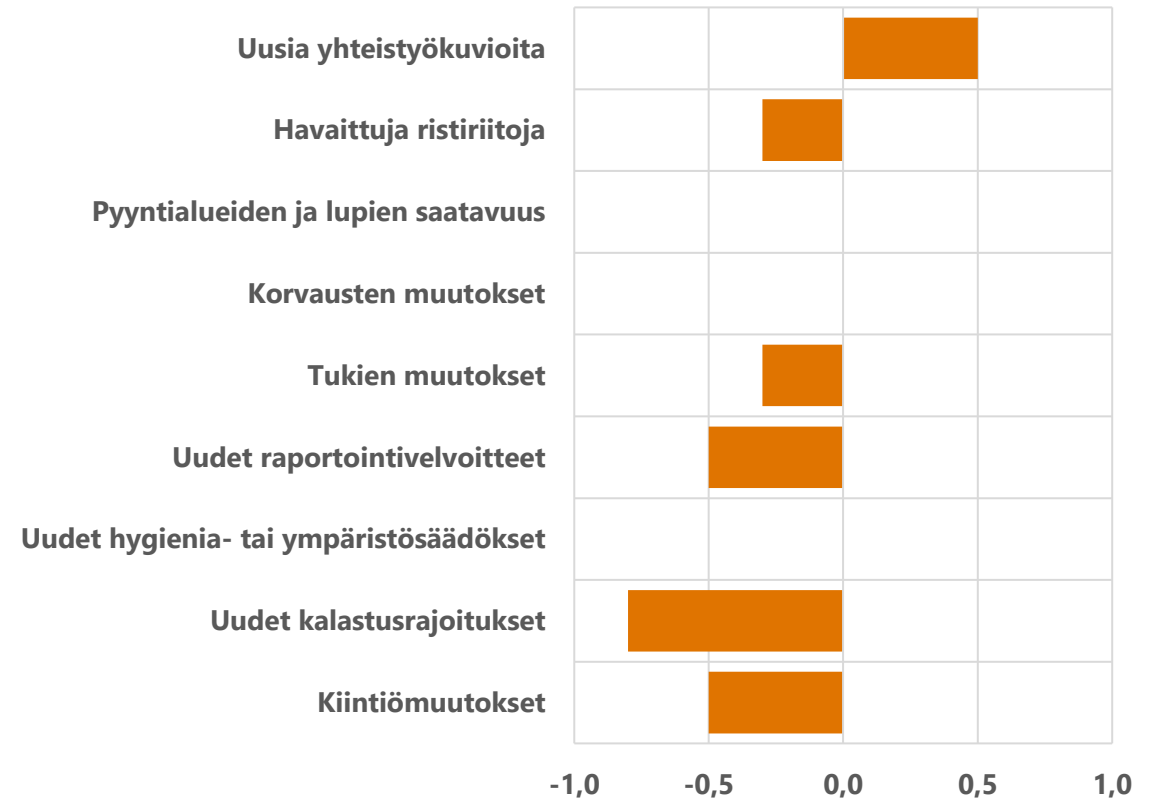
# Keskustelu merialueen troolikalastuskiellosta heikensi arvostusta

Toimintaympäristössä ja säädöksissä tapahtui useita troolikalastukseen kohdistuvia muutoksia. Kalastusrajoitukset, kiintiömuutokset ja uudet raportointivelvoitteet (sivusaaliiden ilmoittaminen) hankaloittavat kalastusta.

Trooliyritysten investoinnit jäivät hyvin vähäisiksi. Yritykset eivät tehneet merkittäviä pyydys- tai muita investointeja. Ainoastaan toteutettiin joitakin alusten korjausinvestointeja

Troolikalastus kärsi yllättäen nousseesta keskustelusta silakan kalastuksen mahdollisesta kieltämisestä. Se antoi ikävän signaalin silakan kuluttajille, rahoittajille ja koko alalle.

Muutokset säädöksissä ja päätöksissä



- 1 = Heikentänyt vähän  
0 = Ei muutosta  
1 = Parantanut vähän

# Uudet säädökset närkeästyttävät rannikkokalastajia

**Suomenlahti:** Yhteistyö kalastusoppaan kanssa kehittyi hyvään suuntaan ja parantaa yhteisymmärrystä.

Ankeriaan kalastusrajoitus heikensi hieman tuloja. Myynti suoraan ravintoloille ja kauppoille vaikeutui ensiostajan ilmoitusvelvollisuuden seurauksena. Rinnakkaiselo virkistyskalastajien kanssa parantunut. Lohikiintiö kasvaa, vaikka aiemminkaan ei ole saanut kiintiötä täyteen.

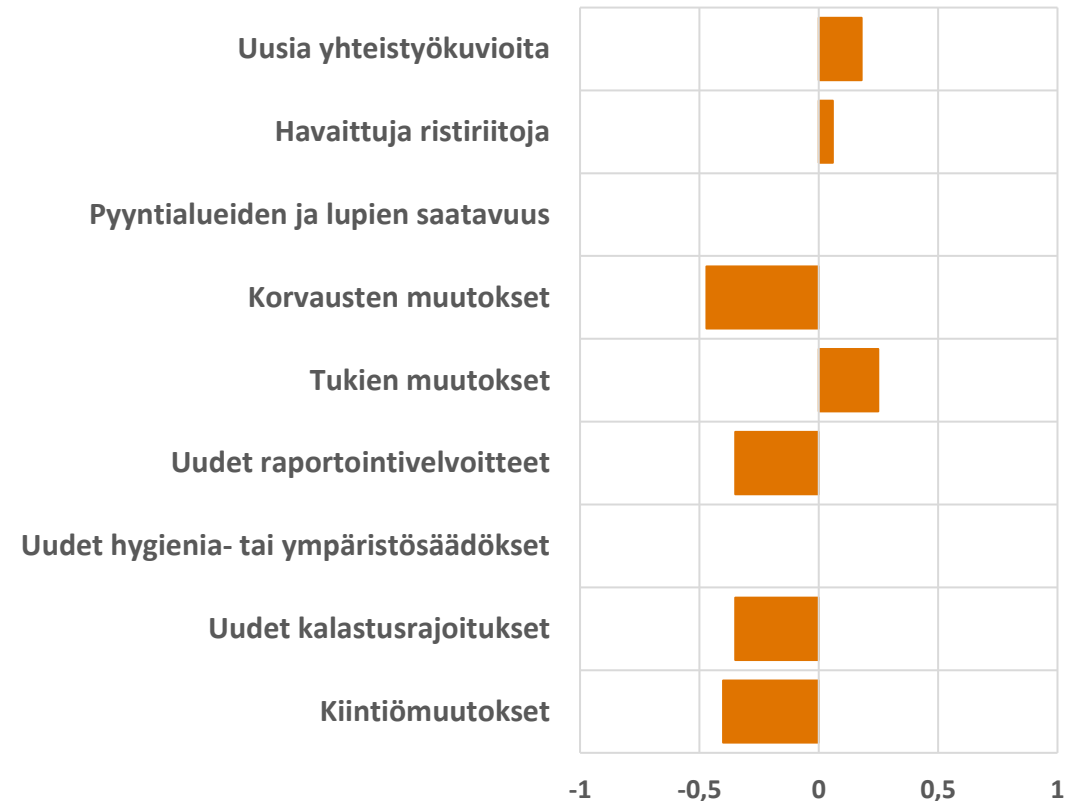
Lohenkalastuskiintiön nousulla ei ollut vaikutusta, sillä kiintiötä ei pystytty kokonaan kalastamaan. Kalasataman vuokrasopimuksen jatkuvuus on ristiriitojen takia epävarmaa.

**Saaristomeri:** Kuljetusasiakirjavelvoite tuo lisätöitä. Investointituet parantuneet ja maksatus nopeutunut. Hyljekorvaukset takkuilleet. Silakkakiintiön vuosittainen vaihtelu on haitallista.

**Selkämeri:** Kiintiöiden pieneneminen vaikuttaa tulevaisuuden mahdollisuuksiin. Hyljekorvauksia ei ole maksettu vuonna 2023.

**Perämeri:** Hyljekorvaukset ovat vähentyneet, mutta haitat ja menetyksen lisääntyneet.

Muutokset säädöksissä ja päätöksissä



- 1 = Heikentänyt vähän  
0 = Ei muutosta  
1 = Parantanut vähän

# Uudet kalastusrajoitukset sisävesikalastajien kiusana

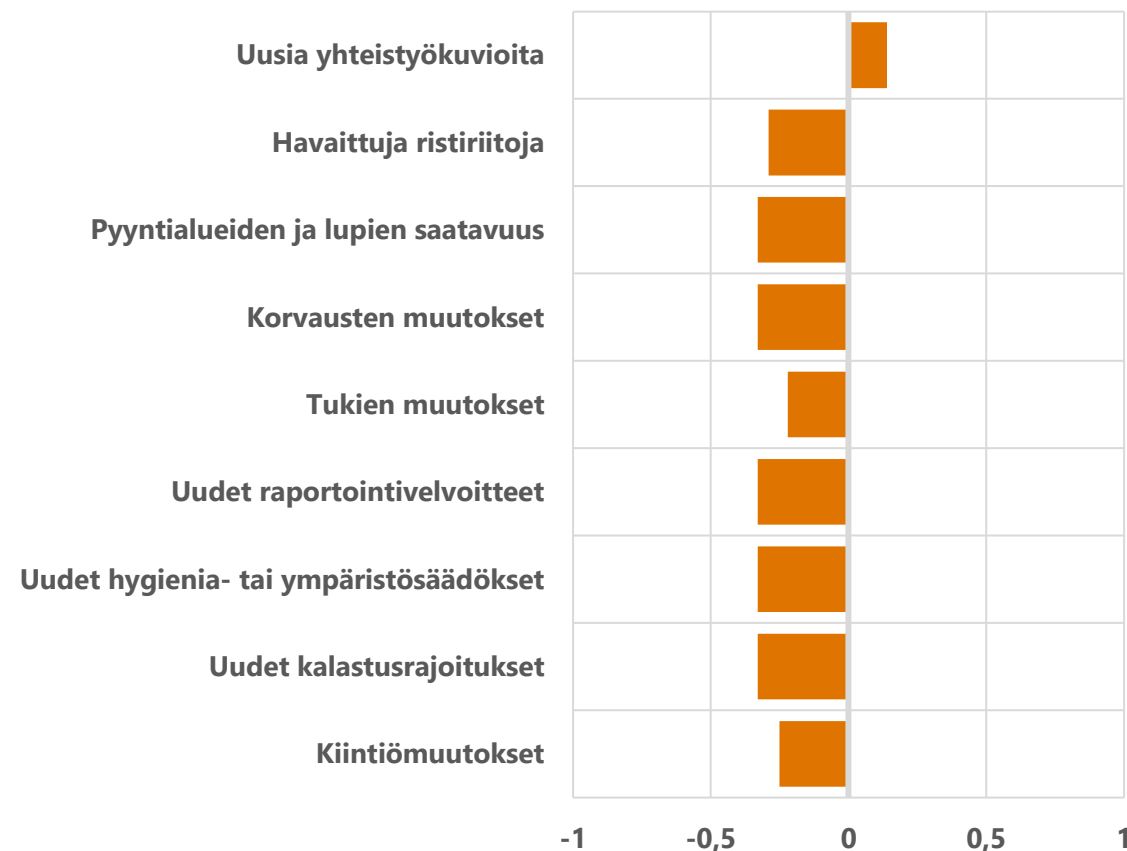
**Järvi-Suomi:** Saarijärvellä kalavarojen käyttö- ja hoitosuunnitelman kalastusrajoitukset vaikeuttaneet lupien saantia. Uusi SUP-direktiivi nostaa kustannuksia ja lisää raportointivelvoitteita. Saalisilmoitusvelvoite lisää raportointivelvoitteita. Ilmoitusten tekeminen nettiin on hankalaa. Innovaatiohankkeet ovat lisänneet yhteistyötä. Tutkimustieto kalakannoista parantanut tilannetta

**Oulujärvi:** Yhteen lajin parhaaseen pyyntikauteen kohdistuvalla kalastusrajoituksella voi olla suuri merkitys koko kalastukselle. Vähentyneen verkkokalastuksen seurauksena troolikalastuksen edellytykset parantumassa. Toimeenpannaan turhia rajoituksia kuhan takia.

**Pohjois-Suomi:** Jäljitettävyyksvaatimukset tulevat vaikuttamaan sisävesikalastukseen. Uudet vaatimukset voivat tukea ensiostajina toimivien osuuskuntien toimintaa. Hyvät rysä- ja katiskatuet. Hallinnon huomioitava, että pienikin yritys voi viedä kalaa.

Pyyntialueiden saatavuus rajoittaa uusien kalastajien alalle tuloa. Kalastajat ei halua paikallisia ristiriitoja. Nuoret kalastajat luovat uudenlaisia yhteistyötä, sillä ne ovat halukkaita verkostoitumaan.

Muutokset säädöksissä ja päätöksissä



- 1 = Heikentänyt vähän  
0 = Ei muutosta  
1 = Parantanut vähän

# Tulevaisuuden uhat



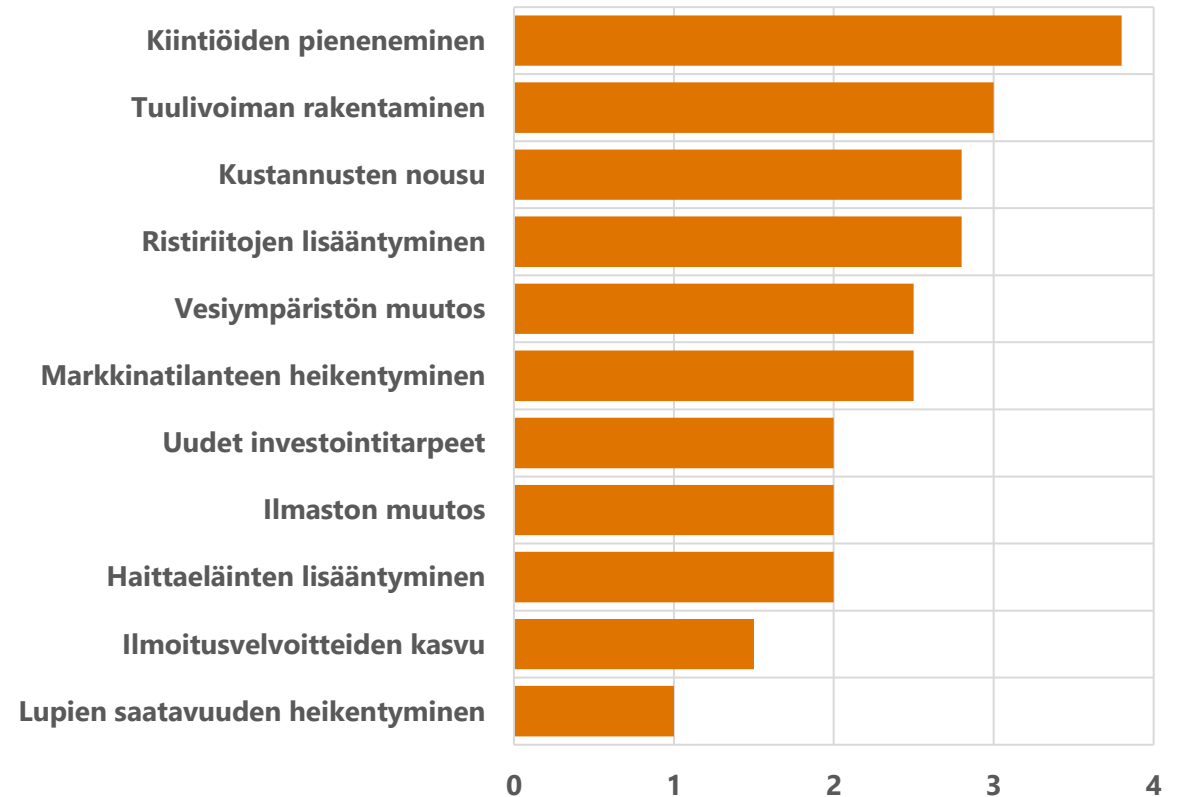
# Kalastuskiintiöiden pieneneminen on suurin uhka merialueen troolikalastukselle

Kalastuskiintiöiden pienenemisellä on hyvin suuri merkitys troolikalastuksen tulevaisuudelle.

Merituulivoimala-alueet saattavat jatkossa vaarantaa silakankalastusta, koska niitä on suunniteltu silakan pyynti- ja kutualueille.

Uhkana voi myös olla, että kustannukset nousevat niin korkeiksi, ettei niitä pysty enää kattamaan.

Uhkakuvat troolikalastuksessa



0 = Ei merkitystä  
1 = Vähän merkitystä  
2 = Jonkin verran merkitystä  
3 = Suurta merkitystä  
4 = Erittäin suurta merkitystä

# Haittaeläimet rannikkokalastuksen riesana

**Suomenlahti:** Kasvava byrokratia ja etenkin uusi valvonta-asetus lisää pientenkin saaliiden työmäärää ja tulee heikentämään motivaatiota. Viranomaisvalvonnan ei pidä enää lisääntyä.

Lohen kalastuksella on suuri taloudellinen merkitys, minkä takia lohen kalastusrajoitukset ovat suurin kalastuksen uhkatekijä. Ilmastonmuutoksella on moninaisia vaikutuksia kalastusolosuhteisiin, kuten sään ääriolosuhteisiin, talvikalastuksen jatkumiseen tai veden lämpötilojen muutoksiin. Haittaeläimet vaikeuttavat kalastusta ja vähentävät edelleen kalastajien määrää. Ruuan alvin nousu heikentää kysyntää. Kalastuslupien jatkuvuuden turvaaminen puolustusvoimien alueilla.

Kalastusta vaikeuttava lainsäädäntö. Suurin uhka on, ettei kalastusammatti uusiudu eikä ole houkutteleva. Kalastajien loman tarve ja maatalouslomitus tyyppinen ratkaisun puuttuminen.

**Saaristomeri:** Rehevöityminen, varsinkin sisäsaariston rehevöityminen on iso uhkatekijä. Heikko jäättilanne ja lisääntyneet tuulet vaikeuttavat kalastusta. Hylkeiden ja merimetsojen määrän kasvu ja hylkeiden tottuminen karkottimiin.

Kiintiöiden lasku. Helteisten kesien aiheuttama veden lämpötilan nousu.

Uhkakuvat rannikkokalastuksessa



0 = Ei merkitystä  
1 = Vähän merkitystä  
2 = Jonkin verran merkitystä  
3 = Suurta merkitystä

# Supistuvat kiintiöt uhkaavat rannikkokalastusta

**Selkämeri:** Lohen kalastuskielto. Merimetsojen määrän kasvu lisää epävarmuutta. Tuulivoima ja kapeleiden rantaan tuonti voi vaikeuttaa kalastusta tai karkottaa kaloja. Tahkoluodon merituulivoimala luultavasti lopettaa kalastuksen. Tiukat pyyntirajoitukset ja liika pienet kiintiöt.

**Perämeri:** Hailuodon kiinteän maantieyhteyden rakentaminen

Lohikalojen kriittiset lämpötilat ylittymässä ilmastonmuutoksen seurauksena. Kalastajien korkea keski-ikä. Haittaeläimet ja vahinkojen vähentäminen aiheuttavat lisäinvestointeja. Hyljehaitat ovat mittavia ja oletettavasti voivat vieläkin kasvaa, samalla kun niistä saatavat korvaukset ovat pienentymässä. Korvaukset määräytyvät tukkuliikkeen keskihinnan mukaan, joka ei voi jäädä kalastajahintaa alhaisemmaksi. Asenteet kalastusta kohtaan ovat heikentyneet. Pelko, että merituulivoimalarakentaminen tuhoaa kalojen kutualueita.

Supistuvat lohikiintiöt vaikuttavat suoraan lohen kalastuksen kannattavuuteen. Hylje- ja merimetsokantojen kasvu uhkaa lopettaa rannikkokalastuksen. Lisääntynyt byrokratia vie aikaa kalastukselta.



# Kustannusten nousu huolestuttaa sisävesikalastajia eniten

Ilmaston muutos heikentää vesien laatua ja kalakantoja.

Lupien saatavuus saattaa vaikeutua, mikä vähentää kalan tarjontaa ja vaikeuttaa markkinointia.

Lupapolitiikka ja rahoitusmarkkinoiden kehitys voi vaikeuttaa uusien investointien toteutusta

Särkimarkkinoiden heikkeneminen

Kaluston kulumisen ja kelirikkoajan pidentyminen kasauttaa investointitarpeita

Käynnissä oleva malminetsintä huolestuttaa.  
Mahdollinen kaivos toimisi herkkien sisävesien välittömässä läheisyydessä

Markkinatilanne voi heikentyä dramaattisesti, jos kuluttajien ostovoiman kehityksessä ei tapahdu positiivista muutosta.

Uhkakuvat sisävesikalastuksessa



0 = Ei merkitystä  
1 = Vähän merkitystä  
2 = Jonkin verran merkitystä  
3 = Suurta merkitystä

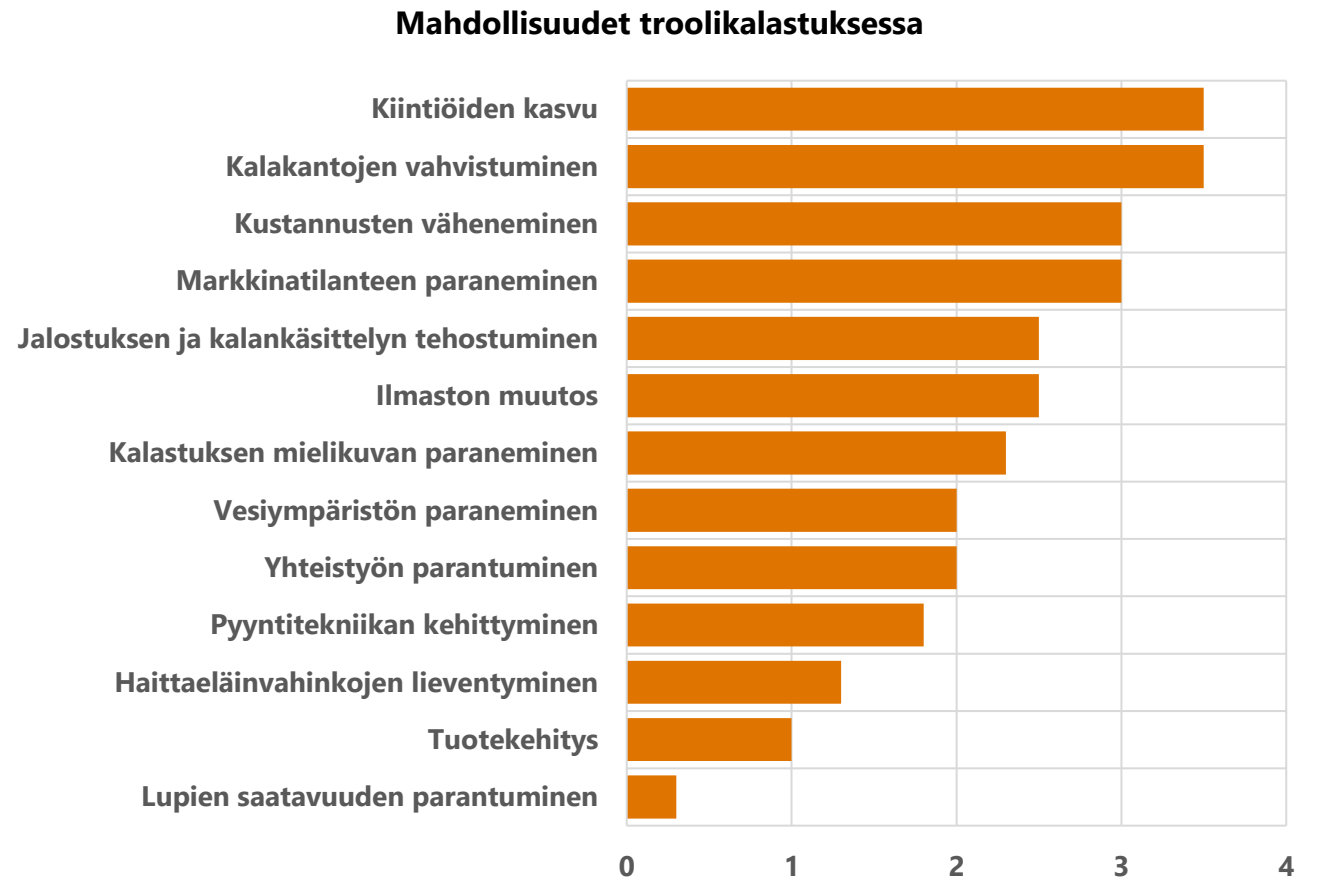
# Tulevaisuuden mahdollisuudet



# Merialueen trooliyritykset toivovat silakkakiintiöiden kasvua

Troolikalastuksen tulevaisuuden mahdollisuudet liittyvät kalakantojen vahvistumiseen ja kiintiöiden kasvuun.

Selkeämmillä tutkimustuloksissa ja järkevällä päätöksenteolla parannetaan troolikalastuksen tulevaisuuden kehitystä.



0 = Ei merkitystä  
1 = Vähän merkitystä  
2 = Jonkin verran merkitystä  
3 = Suurta merkitystä  
4 = Erittäin suurta merkitystä

# Haittoja vähentäminen helpottaisi Suomenlahden kalastusta

**Suomenlahti:** Uusi rysä mahdollistaisi paremmat kuhasaaliit. Suurimmat mahdollisuudet liittyvät kalakantojen paranemiseen ja kalastusta heikentävien haittojen vähenemiseen.

Lohen kalastajahinta voisi kohota, jos lohikalojen dioksiinipitoisuudet alittaisivat EU raja-arvot ja vienti Keski-Eurooppaan mahdollistuisi.

On tärkeää turvata ruokahuolto kriisien varalta. Haittaeläinten aiheuttamien vahinkojen vähentämisellä on iso merkitys.

Mielikuvat kalastajista voivat vääristyä somessa ja heikentää kalastajien arvostusta.

Särkikalojen markkinatilanteen parantamismahdollisuudet. Uusien kalastajien tulo alalle mahdollistaisi suuremmat volyymit ja niiden tuomat hyödyt. Kalastajien yhteistyöllä voitaisiin hyödyntää kalastajien erilaisia taitoja ja kokemuksia.

## Mahdollisuudet rannikkokalastuksessa



0 = Ei merkitystä  
1 = Vähän merkitystä  
2 = Jonkin verran merkitystä  
3 = Suurta merkitystä

# Pyyntitapoja kehittämällä vahvistetaan rannikkokalastusta

**Saaristomeri:** Uusien, pienimuotoisiin saaristo-olosuhteisiin soveltuvien aktiivisten pyyntitapojen kehittäminen. Esimerkiksi kurenuottapyynnillä voisi vähentää hylje- ja merimetso-ongelmia. Lahnan menekinedistämisessä on paljon mahdollisuuksia. Pyyntitekniikan kehittäminen vähentäisi kalastajan työtaakkaa.

**Selkämeri:** Markkinoita voitaisiin kasvattaa, jos saaliismääriä pystyisi lisäämään.

Markkinakysyntä on korkea: kaikki saadaan myytyä. Pyydystekniikkaa kehittämällä pystytään parantamaan kannattavuutta. Jalostuksen ja kalankäsittelyn tehostuminen. Kalastuksen mielikuvan kohentaminen voisi parantaa kalastuslupien saatavuutta.

**Perämeri:** Jalostus ja tuotekehitys, sillä kuluttajat haluavat yhä jalostetumpia tuotteita.



# Sisävesikalastajat uskovat jalostukseen ja tuotekehitykseen

Pyydystekniikan kehityksellä pystytään vaikuttamaan kannattavuuteen ja jalostuksen ja kalankäsittelyn tehostumiseen. Mielikuvan parantaminen lisää mahdollisuuksia saada lupia.

Uudet kalalajit, uusien pyydysmallien käyttöönotto ja kalastuksen monipuolistaminen

Jalostuksella ja tuotekehityksellä voidaan lisätä kysyntää. Investointeja uusiin kuorerysiin, uudet pyydysmallit ja uudet kalastuspaikat paransivat kannattavuutta.

Sivutuotteiden käytön lisääminen kiinnostaa ja parantaa mahdollisuuksia.

Kalastajien vahva verkostoituminen ja yhteistyö parantaa edellytyksiä. Troolaisedellytyksiä parannettavissa alueilla, jossa runsaasti kalaa, mutta vaikeat olosuhteet.

Mahdollisuudet sisävesikalastuksessa



0 = Ei merkitystä  
1 = Vähän merkitystä  
2 = Jonkin verran merkitystä  
3 = Suurta merkitystä

# Terveiset päättäjille ja yhteistyö- kumppaneille



# Terveiset päättäjille ja yhteistyökumppaneille

**Suomenlahti:** Käytännössä hyödynnettävissä Luken ja Aalto yliopiston yhteistyöhankkeista kehitetään autonomisesti liikkuvaa hyljekarkoitinta ja rysäkalastukseen soveltuvaa kalalaskurilaitteistoa. Tuloksilla tulee olemaan käytännön hyötyjä.

Valvonta ja ilmoitusvelvollisuuksien lisääntyminen vaikeuttaa ammattikalastajien työntekoa. Valvonta-asetus ja tuleva kalastajien GPS-seuranta hämmentää ja harmittaa. Haittaeläinkantojen todellisen ja puolueettoman tilan tutkimus olisi elintärkeä tieto.

Kalastuselinkeinoa voitaisiin kehittää tuottamalla tutkimustietoa rannikon paikallista suomukalakannoista ja hyödyntämällä tietoa käyttö- ja hoitosuunnitelmissa.

Ruokahuollon turvaaminen kriisitilanteita varten on tärkeää.

Löydettävät keinot särkikalojen markkinatilanteen parantamiseen

# Terveiset päättäjille ja yhteistyökumppaneille

**Selkämeri:** Lohi on kalastuksen perusta, lohen kalastuksen kieltäminen uhkasi kalastuksen jatkumista.

Kuunnelkaa kalastajia. Luokaa taloudellisesti kannattavat mahdollisuudet kaupalliselle kalastukselle. Laatkaa pitkän aikavälin suunnitelmat silakan kalastukselle.

**Perämeri:** Hyljekannat tuntuvasti pienemmiksi. Harmaahylkeen ja norpan kannat ovat jo riittävän suuret ja ovat edelleen kasvamassa.

Hyljevahinkojen vähentämiseen tarkoitettut push-up rysät ja karkottimet korvattava kokonaan. Rannikkokalastus on ajettu niin ahtaalle, että ammatille ei löydy enää jatkajia. Uusia tulijoita ei juuri ole, edes perheen piiristä.

Miksi lohta saa ennen juhannusta kalastaa vain 25 %, kun tämän jälkeen saaliissa enimmäkseen pikkulohia.

Vain kaupallisilla lohenkalastajilla on ilmoitusvelvollisuus, mutta vapaa-ajan lohestajien ei saalistaan tarvitse ilmoittaa.

# Terveiset sisävesiltä päättäjille ja yhteistyökumppaneille

Kaupallisen kalastuksen tilanne on heikko. Jatkuvuuden varmistamiseksi ala tarvitsee vahvoja edistämistoimenpiteitä.

Päätökset perustuu osittain vanhaan tutkimustietoon.

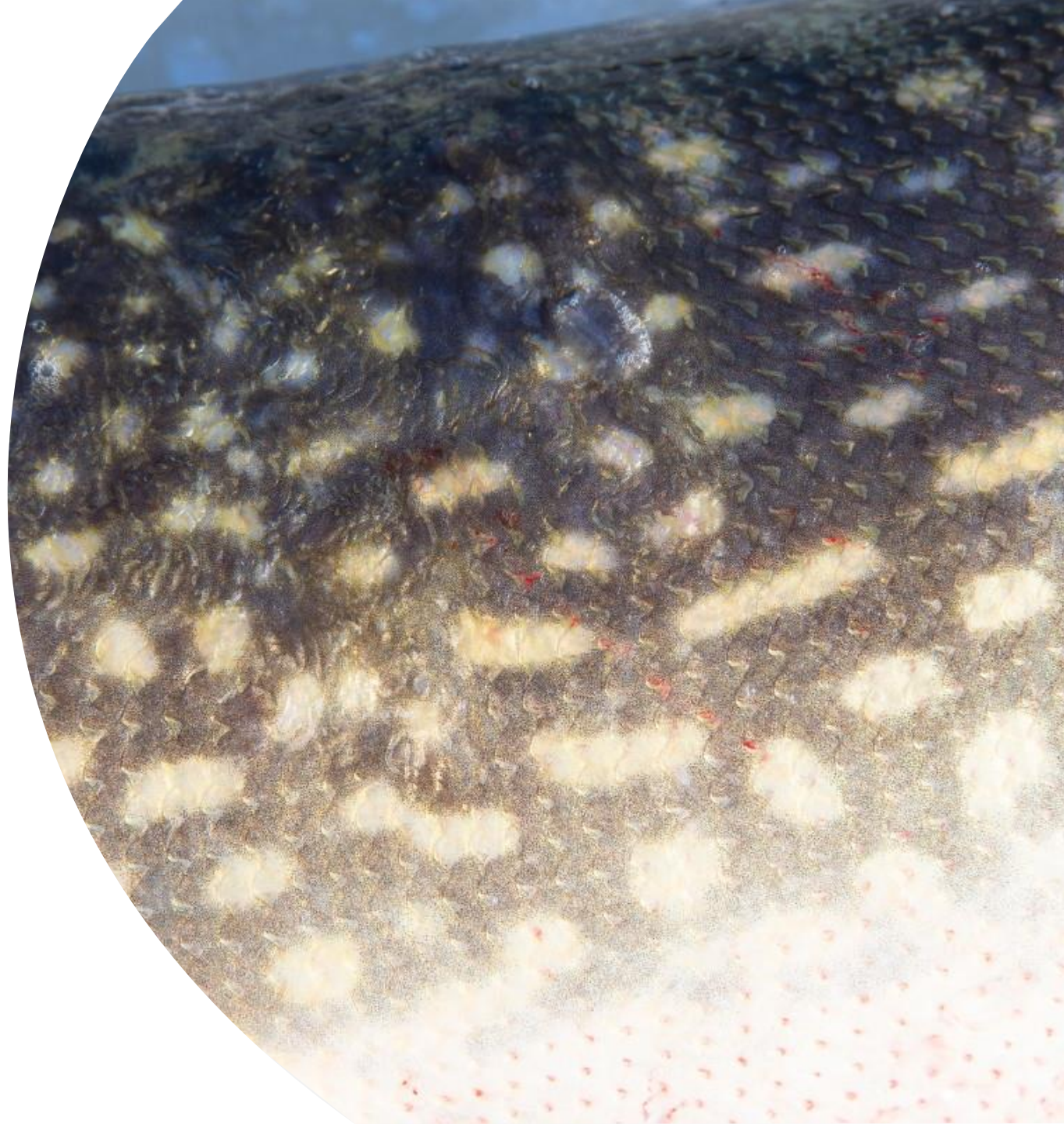
Toivon viisaita päätöksiä.

Päättävälle politikoille viestitettävä, että ALV-korotus on kotimaiselle kalastukselle, kalankasvatukselle ja jalostukselle nykyisessä markkinatilanteessa huono ratkaisu.

Reposaaren EMKR-tuettu saneeraus epäonnistui, sillä rakennuksessa on homevaurioita. Alan ongelma ei kulminoidu uusiin tekijöihin vaan siihen, että kalan myyminen eteenpäin on vaikeaa.

Pohjois-Suomessa on paljon ahventa ja Keski-Eurooppaan sitä menisi suuria määriä, mutta oman fileerauskoneen hankinta ei välttämättä olisi kannattava investointi.

# Lähteet



# Lähteet

**Copernicus, Marine environment monitoring service:** Veden lämpötila, satelliitti-data.

[http://marine.copernicus.eu/services-portfolio/access-to-products/?option=com\\_csw&task=results](http://marine.copernicus.eu/services-portfolio/access-to-products/?option=com_csw&task=results)

## Ilmatieteen laitos

Tuulitilastot: <http://ilmatieteenlaitos.fi/tuulitilastot>

<https://www.ilmatieteenlaitos.fi/avoin-data>

Maksimituuliyhteenveto. Julkaisematon.

Ilman lämpötila: <http://ilmatieteenlaitos.fi/karttoja-vuodesta-1961>.

Jäät: FMI Ilmanet

Jäätalvet 1981-2010 ja 2022/2023. Julkaisematon.

Korhonen, J. 2005. Suomen vesistöjen jääolot. Suomen ympäristö 751.

**Luken tilastotietokannat.** Kalatalouden tilastot: <http://statdb.luke.fi/PXWeb/pxweb/fi/LUKE/>

**SAKL.** Kiintiöseuranta. <https://sakl.fi/kiintioseuranta/>

**SYKE ja ELYt:** Veden lämpötila, jäänpaksuus:

Avoimet ympäristötietojärjestelmät. Pintavesien tila/Vesivarat. Hertta-palvelu.

[http://www.syke.fi/fi-FI/Avoin\\_tieto/Ymparistotietojarjestelmat](http://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto/Ymparistotietojarjestelmat).

**Tilastokeskus.** Polttoaineiden kuluttajahinnat.

[https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin\\_ehi/statfin\\_ehi\\_pxt\\_12ge.px/](https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_ehi/statfin_ehi_pxt_12ge.px/)

# Lisätiedot



# Lisätieto

Lisätieto kalastuksen olosuhdekatsauksesta antaa:

Tutkija: Kaija Saarni, [kaija.saarni@luke.fi](mailto:kaija.saarni@luke.fi), puh: 029 5327 683